

Naročnina
za državo SHS:
za celo leto naprej Din. 120.—
za pol leta " " " 60.—
za četrt leta " " " 30.—
za en mesec " " " 10.—
za inozemstvo:
celesno " " " Din. 216.—
mesečno " " " " 18.—
Sobotna izdaja:
v Jugoslaviji " " " Din. 15.—
v inozemstvu " " " " 33.—
Posamna štev. 75 par.

SLOVENEK

Cene inseratom:
Enostopna petlinna vrsta mal
oglasni po K 4.— in K 6.—,
veliki oglasi nad 45 mm vi-
šine po K 8.—, poslana itd.
po K 12.—.
Pri večjem naročilu popust.
Izhaja vsak dan izvenredni
ponedeljka in dneva po praz-
niku ob 5. uri zjutraj.
Mesečna priloga: Vestnik SKS2.
Poština plačana v gotovini.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; neuravnavljena pisma se ne
sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, upravn. št. 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun pošne bran.
Ljubljanske št. 650 za naročnino in št. 349 za oglase,
zagreb 9.011, sarajev 7563, praške in dunaj. 24.797

Izvoz žita.

Kakor javljajo vladi blizu stoječi gla-
sovi, namerava vlada prepovedati, oziro-
ma omejiti izvoz vseh vrst žita, dokler ne
bo pokrita domača potreba, zlasti potre-
ba takozvanih pasivnih krajev, t. j. krajev,
kjer sploh ne pridelajo nikdar dovolj hra-
ne zaradi nerodovitnosti zemlje, potem pa
krajev, kjer so vremenske nezgode letino
oškodovale ali celo uničile.

S to prepovedjo si je vlada izstavila
zopet novo spričevalo svoje popolne uprav-
ne nesposobnosti.

Nam je znano, da se je zahteva po
prepovedi izvoza izrekla že nešteto krat —
zlasti od onih strani in krogov, ki najbolj
trpe vsled draginje. Vprašanje pa je, če
bo taka prepoved res tako učinkovala na
tvorbo cen kakor to pričakujejo vsi oni,
ki morajo žito kupovati. Odkrito prizna-
mo, da mi prav resno dvomimo o kakem
uspehu v tem oziru.

Prepoved izvoza enega ali drugega
predmeta, zlasti živil, nam je izza časa
vojne še vsem v zelo živem spominu. A
kakšen je bil učinek? Če si se hotel nasi-
titi, si moral kupovati žito ali moko pod
roko in to za cene, ki jih ni zmogel vsak.
To je bil učinek izvoznih prepovedi za
časa vojne, ko ni bil le prepovedan izvoz,
ampak so bile tudi cene maksimirane.

Tudi danes učinek ne bo dosti druga-
čen. Če bo vlada odredila prepoved izvo-
za za žito, in če bo tej prepovedi magari
še dodala rekvizicije in maksimiranje cen,
bodo bogati Vojvodinci, ki še danes od
vojne sem prav globoko gazijo v denarju,
s koruzo in mogoče tudi pšenico raje
krmili prašiče kakor da bi jo prodali pod
ceno. Bo tako, kakor je bilo za časa vojne
v alpskih deželah, kjer so ljudje s su-
rovim maslom, nad katerim je visel rekvizi-
cijski meč in maksimalne cene, raje ma-
zali vozove, ker jim je to prišlo baje ugod-
nejše kakor nakup kolomaze...

A tudi pravičnost zahteva, da dobi
vsak človek brez izjeme za svoje delo to,
kar mu pripada. Tudi kmet mora dobiti,
kar je njegovega, pa najsi bo to mali
kmet ali pa veliki kmet. Če država od-
vzema kmetom žito bodisi v obliki rekvizi-
cije ali pa v obliki visokih izvoznih ca-
rin, potem je država dolžna nastopiti isti
pot tudi napram industriji, da za znižano
žitno ceno kmetu tudi po znižani ceni
obleče, obuže in preskrbi z orodjem. To
bo pa jako težko mogoče, ker se nahaja
večina za naše kmetijstvo važnih industrij
v inozemstvu, kjer se moč naše države
neha.

Če hoče državna uprava res kaj sto-
riti za izboljšanje gospodarskega položaja
svojih državljanov, naj uvede že enkrat
red v svoje državno gospodarstvo. To, kar
imamo danes v državi, ni gospodarstvo,
ampak anarhija. Dokler ne bo reda, ne bo
niti ustavljena valuta, še manj pa se bo
dvignila. Padanja blagovnih cen pa ne
moremo pričakovati od nobenega drugega
sredstva kakor od dviga valute, kaj »pa-
dec cen« »dvig valute« — to sta dva iden-
tična pojma. Vse drugo, kakor »zakon o
pobijanju draginje«, prepoved izvoza itd.
pa je milo rečeno navadna demagogija in
danes bi bil že skrajni čas, da se tej de-
magogiji naredi konec.

Mnogo bolje bi bilo, če bi se državna
uprava že vendar enkrat odločila za eno
ali drugo vrsto agrarne politike in to vo-
dila stalno. Žitna cena je odvisna res od
letine in je zato zelo spremenljiva, a ni-
kdar ni pomanjkanja žita na svetovnem
trgu. Treba je poskrbeti edinole za trans-
port. Države, ki producirajo premalo ži-
ta, dovoljujejo prost uvoz ali pa z nezna-
tno carino, one pa, ki žito izvažajo, ne mo-
rejo nikdar prodajati nad svetovno ceno.
Izvozna carina je samo na poseben način
pobiran davek. Uvozna ali zaščitna carina
pa je po starem avstrijskem izkustvu samo
premija na lenobo, ker doslej še ni-
kdar ni bilo slišati, da bi bil zaradi uvoz-
ne zaščitne carine le en kmet posejal le
en mernik žita več. Za eno ali drugo ta-
ko pot naj se državna uprava odloči in si-
cer stalno, pa bo kmalu tudi preskrba z
živili za vse prebivalstvo stalna in gotova.
Draga bo tako dolgo, dokler bo dinar pa-
pir, cenejša pa bo, kadar bo dinar vsaj
dišal po zlatu.

Vseslovanski orlovski zlet v Brnu.

Česke Orlice v spredu.

Vlada bo sicer na dolgo in široko
razkladala v svojih listih, da razni njeni
izvozni in uvozni ukrepi izvirajo zgolj iz
ljubezni do trpečega uradništva, iz ljubez-
ni do prebivalstva pasivnih krajev itd.
Toda vse to je goli vladni humbug in nič
drugega. Doslej še nobena vlada v Bel-
gradu ni pokazala posebne ljubezni do
uradništva in je tudi sedaj ne. Pač pa je
še vsaka vlada kazala veliko zanimanje
za belgrajske izvozne firme in banke,
kjer odločujejo ali ministri ali pa njihovi
bližnji sorodniki. Ta gospoda letos ni pri-
šla na svoj račun, ker so bili vojvodinski
kmetje že sami tako prebrisani, da so po-
stavili za žito take cene, da bodo oni za-
služili in ne drugi. Izvoznim firmam v
Belgradu seveda ta nastop pridelovalcev
žita ni bil všeč in so pritisnile na »poro-
dico«, naj kmetom v Vojvodini uro navije,
ker upajo, da bo vlada znala kmete ugna-
ti in ceno žitu pritisniti navzdol, da se bo-
do mogli belgrajski izvozniki hitro po ceni
založiti z žitom. Kakor hitro pa bodo za-
loge belgrajskih izvoznih tvrdk in bank
dovolj polne, bodo gospodje rekli: Ti, mi-
nistre, ajdi in dvigni prepoved izvoza,
kajti mi smo založeni poceni in lahko
drago prodajamo poceni kupljeno blago v
inozemstvo. Tako stoji ta stvar in nič
drugače.

Zato pravimo uradnikom in njim sli-
čnim trpinom: Ne verujte demagogom! Po-
ceni boste živeli takrat, ko bo papir dobro
zavil v zlato, ali pa še takrat ne, ker po-
tem bo pa — plača nižja...

Po brnskem slavlju.

Brno, 16. avgusta.

Brno je pod neodoljivim vtisom mo-
gočnih orlovskih slavnosti; tudi nemški
živelj, ki je v starem Brnu zelo močan in
tvori po priklonitvi predmeti še vedno
26 in pol odstotka brnskega prebivalstva.
Nasprotniki orlovske misli so slutili veli-
čino in velikanski uspeh orlovskih slavno-
sti ter so pripravili letake, pamflet »Sokol
a Orel«, naznanili ga celo z lepaki pa
brezuspšno. Češkoslovaški Orel slavi te
dni svojo veliko zmago in z njim katoliška
zavest, katere vstajenje je na Češkoslo-
vaškem mnogo tesneje spojeno z orlovskim
pokretom nego kjerkoli drugod. Saj orlov-

ski zlet v Brnu ni običajna orlovska, zgolj
telovadna prireditev v velikem, mednarod-
nem štilu, ampak je dejansko velikanski
mednarodni katoliški shod, na katerem
prvači orlovstvo kot avantgarda katoli-
škega češkoslovaškega naroda, odkriva
vso svojo moč in stoji ves čas v ospredju.
Pod orlovskimi krili so se vršila zborova-
nja: shod češkoslovaških katoliških polje-
delcev, ki jim je prisostvoval tudi dr. Ko-
rošec in so mu priredili tam velike ova-
cije, shod krščanskosocialnega delavstva,
shod krščanskodemokratskih malih po-
sestnikov, shod obrtnikov Lidove (Ljudske)
stranke, katoliškega uradništva in name-
ščencev, katoliškega učiteljstva, akademi-
ske mladine i. t. d.

Češkoslovaški Orel je pokazal, da je
globoko usidran v ljudstvu in sicer v vseh
slojih omiljenega nam severnega bratske-
ga naroda. Po kratki dobi svojega obsto-
ja šteje danes že nad 140.000 članov in s
tem zletom bo dobil nov razmah v celem
narodu, dasi ima v vladnih krogih in
državnih uradih hude nasprotnike. Dolžni
pa smo konstatirati, da je češkoslovaška
vlada, predvsem pa predsednik Češko-
slovaške republike dr. Masaryk, zavzel
napram orlovskemu zletu dobrohotno sta-
lišče ter pokazal spričo mednarodnega
značaja prireditve popolno razumevanje
zanjo. Vlada je podarila za ogromne stavbe
tribun na zletišču več ko polovico lesa in
so bili vsi uradi inozemskim gostom zelo
vstreljivi. Kako prijazni so bili n. pr. vsi
postajenačelniki!

Kakšna razlika med češkoslovaško
in našo jugoslovansko vlado, ki je žrtvo-
vala pač milijone za sokolski zlet v Ljub-
ljani, za orlovski zlet v Brnu je pa odklo-
nila vsako, tudi najmanjšo podporo ter se
tako osramotila pred celim svetom in do-
kazala svojo popolno državniško nespo-
sobnost. Vlade vseh drugih držav so se
zavedale velepomembnosti brnskega zleta
in so temu primerno postopale; jugoslo-
vansko orlovstvo je pa proti volji vlade
proslavilo v Brnu ne samo sebe, ampak
tudi jugoslovansko državo. Ko je Češko-
slovaški Orel pripenjal trak zastavi jugo-
slovanskega Orla, katerega prvenstveni
uspehi pri mednarodni tekmi bodo raznesli
hkrati slavo naše države po vsem svetu,
je godba zaigrala našo državno himno. Ali
se ne bi gospodje Pašić, Pribičević, pa

tudi Ninčić, pogreznili v zemljo, ako bi bili
v tem slovesnem trenutku navzoči, samega
sramu nad svojim nedržavniškim in ma-
lenkostnim strankarstvom? V tujini, kjer
se vsaka zapisana beseda dobro pretehta,
je težko zapisati patriotu tako ostre be-
sede, pa so zaslužene in opravičene.

Razmerje med jugoslovanskimi gosti
in češkoslovaškim občinstvom je postalo
tako najpristranejšje. Na vsem potu skozi
Avstrijo so srečavali Jugoslavlani samo
več ali manj neprijazne obraze, v Gradcu
so se zamudili celo par ur, ker se je —
baje — vnela os na nekem vagonu, pa ni
bilo mogoče dobiti nadomestnega vagona
do Dunaja; ko so se pa privozili na češko-
slovaška tla, jih je na vseh postajah čakalo
češko občinstvo in jih pristrčno pozdravlja-
lo. Naravnost slovesen je bil pozdrav v
Břeclavi, kjer jih je sprejela in pogostila
Šilingerjeva župa; pozdravili so jih pred-
sednik brnskega zletnega odbora br. Ko-
tulan iz Brna, br. Svoboda iz Brna,
član predsedstva Orelskega svaza, član
Šilingerjeve župe br. Krejči, dekan
břeclavski Adamec, ki so se jim zahva-
ljevali skozi dr. Jeglič, dr. Basaj, dr. Peter-
lin in dr. Megler. Godba je ob prihodu
vlaka zaigrala »Liepu našu domovinu« in
»Naprej«. Na peronu se je kar trlo ob-
činstva, ki je naše navdušeno pozdravlja-
lo. V veliko večjem štilu se je bil prirejen
Jugoslovonom sprejem v Brnu.

Češkoslovaški in jugoslovanski Orli
so postali takoj osebni prijatelji in jim je-
zik ni delal prevelikih težkoč. Poslavlja-
nje med bratskimi Orli je bilo naravnost
ginljivo. V spomin so si nekateri izmenja-
vali čepice. Predvsem je češkoslovaškim
Orlom kakor občinstvu, ki je pri vsaki
priliki pokazalo svoje velike simpatije do
Jugoslovancev, ugajalo petje slovenskih in
hrvatskih pesmi.

Vodstvo zleta je bilo v spretnih rokah.
Načelnik češkoslovaškega orelskega sva-
za br. Prikrič, generalni tajnik br. dr.
Daněk in br. Pospichal, vodja cen-
tralne zletne pisarne, so storili, kar je v
človeških močeh sploh bilo mogoče. Ves
aparati je v velikem štilu naravnost vzorno
funkcioniral in moramo bratom Čehom sa-
mo čestitati in se jim zahvaliti.

Kakor Jugoslavlani, so zadovoljni s
potekom orlovskega zleta tudi drugi ino-
zemci, ki so naravnost navdušeni, pred-

vsem izredno simpatični Belgijci, ki so v Brnu pokazali, da imajo naravnost sijajno organizacijo. V splošnem so njihovi telovadci pokazali, da so najboljše in strogo sistematično izvežbani in do skrajnosti disciplinirani.

Navdušeni so tudi Slovaki, katerih vodja posl. Hlinka se je udeležil slavnosti, dasi so v političnem oziru od Čehov razcepljeni. Da pa bodo vsaj v kulturnih vprašanih korakali s Čehi ramo ob ramo, za to daje mnogo jamstva orlovski zlet, kakor je posl. Hlinka izrecno povdaril; zlet je pa brez dvoma zblizal politično raz-

cepljene Slovake in Čeha tudi v političnem oziru.

Včeraj proti večeru je bil po končanih predstavah ljudskega življenja češkoslovaškega naroda s prikazanjem narodnih običajev na zletišču oficijelno proglašen izid mednarodnih tekem, ki se popolnoma krije z našimi telefonskimi poročili prejšnjih dni in ki ga v podrobnosti še sporočimo. Zmagovalci v tekmi za prvenstvo so dobili diplome in latorjeve vence. Zmagovalci so bili predmet navdušenih ovacij.

Ob 11. uri ponoči včeraj so odšli Jugoslovani, drugi inozemski gostje pa danes.

Princ Jurij izključen iz kraljevega doma.

Belgrad, 18. avg. (Izv.) Ko je včeraj notranji minister Kosta Timotijević kot namestnik ministrskega predsednika sporočil princu Juriju sklep vlade, da se mu izplačuje letno za bivanje v inozemstvu po 865.000 frankov, v tuzemstvu pa 600.000 dinarjev, je izjavil princ Jurij, da s tem sklepom ni zadovoljen in da vstraja pri svoji prejšnji zahtevi, da se mu naj izpla-

čuje milijon frankov letno iz kraljeve civilne liste.

Belgrad, 18. avg. (Izv.) Danes je kralj na podlagi dvornega statuta odredil, da se princ Jurij začasno izključi iz kraljevega doma. Naslednja kazen bi bila po dvornem statutu, da bi se mogel princ Jurij definitivno izključiti iz kraljevega doma. Za ta sklep bi se moral sestati dvorni svet.

Seja ministrskega sveta.

Belgrad, 18. avg. (Izv.) Na včerajšnji seji ministrskega sveta se je dovolil ministrstvu za šume in rude kredit 5 milijonov dinarjev za železnico Bosanska Rača—Slavonska Rača. Ministrstvu za promet se je dovolil kredit do 20 milijonov dinarjev za nabavo lokomotiv. Minister dr. Žerjav je poročal o zakonskem načrtu za pobijanje draginje. Na isti seji se je sklenilo uvesti prohibitivne carine. Tako se je carina za mast zvišala za 25 dinarjev. Glede moke in žita še niso bili sprejeti definitivni sklepi. Kar se tiče izvoza, se je opustila ideja, da se popolnoma prepove izvoz živil. Dovoliti se hoče izvoz gotovega kontingenta živil in sicer na ta način, da bi se del carine plačal v naravi ter bi se blago prodajalo prebivalstvu po znižani ceni.

KONFERENCA PRI DR. NINČIČU.

Belgrad, 18. avg. (Izv.) Danes je dopel semkaj zunanji minister dr. Ninčič, ki se je takoj sestal z notranjim ministrom Timotijevićem. Zatem je sprejel našega poslanika v Washingtonu Treslić-Pavičiča, nato pa zastopnika zveze narodov za našo kraljevino Sergija Jurjeva. Zveza narodov je s 1. majem prevzela 1500 beguncev z Lemosa v oskrbo na stroške angleške vlade. Zastopnik zveze narodov se je obrnil na naše zunanje ministrstvo, naj bi naša vlada prevzela s 1. avgustom oskrbo teh beguncev.

Nove italijanske zahteve.

Belgrad, 18. avg. (Izv.) Včeraj popoldne je odpotoval na Krk načelnik zunanjega ministrstva Ljuba Nešić, da se tamkaj posvetuje z ravnateljem političnega oddelka zunanjega ministrstva kraljevine Italije Contarinijem glede vprašanja italijanskih šol v Dalmaciji in zadrškega dalmatinskega arhiva. Značilno je, da prihajajo sedaj Italijani, ko se imajo izvesti konvencije z našo državo, z novimi zahtevami. Tako zahtevajo sedaj, naj ne nastavlja naša vlada učiteljev na italijanskih zasebnih šolah, temveč italijanska država.

Medzavezniška konferenca invalidov v Ljubljani.

Belgrad, 18. avg. (Izv.) Od 10. do 21. septembra zboruje 6. medzavezniška konferenca invalidov vseh zavezniških držav, za katero je sedaj prijavljenih okoli 100 udeležencev. Konferenca se prične 10. sep-

tembra v Ljubljani ter se nadaljuje od 12. do 15. septembra v Zagrebu, svoje delo pa bo končala v Belgradu.

Odgoditev nemških plačil.

Bern, 18. avgusta. (Izv.) Britanska vlada je na nemškem veleposlaništvu v Londonu izročila včeraj sledeč skupen odgovor zaveznikov na nemško noto z dne 14. julija t. l. Glede plačil v gotovini, ki jih Nemčija dolguje v smislu 3. in 4. odstavka gospodarskih določb, nameravajo zavezniki zahtevati tekem 4 tednov od danes naprej plačilo 15. avgusta zapadlih dveh milijonov funtov. Od tega dne dalje nameravajo odpovedati dogovor od 10. avgusta 1921 in ukreniti potrebne korake za samostojne dogovore v svrhu ureditve vseh sald, ki jih imajo dobiti na podlagi gospodarskih določb. Dogovori bodo predloženi reparacijski komisiji v svrhu sporazumne ureditve. (Opomba Wolfvega urada: Iz note izhaja, da se v zadevi inozemskih plačil itd. od Nemčije do srede septembra ne bo zahtevalo nadaljnjih plačil v gotovini.)

Pariz, 18. avgusta. (Izv.) Agence Havas javlja: Reparacijska komisija je na svoji današnji plenarni seji soglasno sklenila naprositi člana komisije Bradeburrija kakor tudi predsednika garancijskega odbora Maclereaa, da se podasta v Berlin po nekatere neobhodne informacije od nemške vlade. Jutri že odpotujeta. V Berlinu ostaneta nekaj dni. V tem času se sestaneta najbrž z državnim finančnim ministrom dr. Hermesom in državnim tajnikom Bergmannom. Na ta način bi se naj pospešila pogajanja z nemško vlado, ki imajo namen, omogočiti soglasni sklep glede odgovora na nemško prošnjo o moratoriju.

Preobrat v francoski politiki napram Nemčiji?

Pariz, 18. avgusta. (Izv.) (Agence Havas) javlja: Z ozirom na poročilo, glasom katerega je državni kancelar dr. Wirth Herriotu obljubil, da ga bo simpatično podpiral pri vseh poizkusih za doseg združitve demokracij Francije, Nemčije in Rusije, piše »L'OEUVRE«, da se mu zdi, da je dana možnost spremembe v orientaciji francoske zunanje politike. »Coulis« pravi, da ni mogoče, da bi prišlo med Parizom in Berlinom do direktnih pogajanj, ako bi prišla reparacijska komisija do spo-

razuma. »Figaro« je mnenja, da je že viden na obzorju novi obrat v francoski politiki napram Nemčiji. Kakor javljajo listi iz Lyona, potrjuje Herriot, da je bil povabljen od sovjetov, da poseti Rusijo ter izjavlja, da je pripravljen odzvati se temu vabilu. On se poda na lastno odgovornost v Rusijo kot opazovalec, potem ko bo obvestil o tem francosko vlado. Odpotovati namerava 20. septembra tega leta.

Katastrofalen padec avstrijske krone.

Dunaj, 18. avgusta. (Izv.) Danes je avstrijska krona padla v Curihu na 0.005, kar pomenja katastrofo. V poznih urah je sinoči avstrijska vlada izdala komunique, v katerem pravi, da bo po poročilu obeh delegatov iz Londona še enkrat presodila v zadnjih 14 dneh nastali politični položaj ter izročila Zvezi narodov spomenico, v kateri bo odklonila nadaljno odgovornost za vzdrževanje miru in reda. Zveza narodov in vsi merodajni mednarodni činitelji morajo uvideti, da je za sanacijo avstrijskega položaja treba nujno storiti že davno potrebne korake.

PRIJET ATENTATOR.

Belgrad, 18. avgusta. (Izv.) »Beogradski Dnevnik« poroča, da so nemške oblasti aretirale atentatorja Juhasca in da ga bodo izročile naši vladi.

ODPRAVNINA ZA INVALIDE.

Belgrad, 18. avgusta. (Izv.) Minister za socialno politiko je pozval na podlagi sklepa kronskega sveta invalidska udruženja, naj mu sporoče imena vseh invalidov, ki bi hoteli sprejeti mesto rednih podpor enkratno odpravnino od 30.000 do 40.000 kron, da si osnujejo novo ekstenzijo. Pravico do te odpravnine bi imeli samo invalidi, ki so sposobni za kako delo.

AMERIKA IN KONSOLIDACIJA DOLGOV.

Washington, 18. avgusta. (Izv.) »Agence Havas« javlja: Permentier odpušče nemudoma v Pariz, da sporoči francoski vladi mnenje ameriške komisije za konsolidacijo dolgov. Tekom septembra se povrne zopet v Ameriko.

ENVER PAŠA PADEL.

Berlin, 18. avgusta. (Izv.) »Lokal-Anzeiger« javlja iz Londona: Enver paša je padel 4. avgusta južno-vzhodno od Buhare v obupnem boju z rdečimi četami.

POŽAR V PLZENSKEM GLEDALIŠČU.

Plzen, 18. avgusta. (Izv.) Včeraj zjutraj je izbruhnil v skladišču za gledališke dekoracije in kostume plzenskega državnega gledališča požar, ki je uničil ves inventar. Škoda se ceni na približno štiri milijone kron in je le deloma krita po zavarovanju. Kakor javlja ravnateljstvo gledališča, bodoča sezona ni ogrožena. Preiskava o vzroku požara je v teku.

ZNIZANJE OBRESTNE MERE V ŠVICI.

Bern, 18. avgusta. (Izv.) Direktorij švicarske nacionalne banke je sklenil znižati obrestno mero za lombard od 4 in pol na štiri odstotke, diskont pa od 2 in pol na 2 odstotka.

Politične novice.

+ Zveza med Jugoslavijo in Češko. Z ozirom na sestanek vodilnih državnikov Male antante v Marijinih Laznih piše oficijozna »Prager Presse« med drugimi: »Dolgotrajnost posvetovanj v Genovi je dala vnanjim ministrom obeh zveznih držav priložnost, pripravljala dela (za zvezno pogodbo) tako pospešiti, da lahko trdi-

mo, da so gotove že vse posameznosti in tudi besedilo nove zvezne pogodbe. Jugoslavija in Češka nameravata v interesu miru in vzdrževanja reda v Srednji Evropi svoj dosednji sporazum razširiti v dolgotrajno, vsaj 10—15 let obvezno zvezno pogodbo, ki bo temeljila na skupnosti političnih »gospodarskih in finančnopolitičnih interesov.«

+ Pod demokratskim režimom. »Deutsches Volksblatt« iz Novega Sada poroča, da sta se 14. t. m. javila člana nacionalistične omladine (fašista) Svetozar Vukomanović in Ante Ilić v uredništvu imenovanega lista ter urednikom izjavila, da jamčita s svojim življenjem za to, da list ne bo prinašal nobene besede proti nacionalistični omladinski organizaciji, interesom države in Franciji. Ko je uredništvo javilo policiji in je le ta omenjena omladina povabila predse, sta utajila, da sta sploh bila v uredništvu. Ta teror je za sedanjí režim zelo značilen. V dneh, ko režimski listi toliko pišejo o idealih demokracije, svobode in bratstva, ki naj jih jugoslovanske nacionalne organizacije poneso med vse narode, se gode take reči, ki so v sramoto kulturnega naroda.

Dnevne novice.

— Vojaštvo in sokolski zlet. Od polnoma informirane strani iz Belgrada se nam poroča, da je vojno ministrstvo naproseno po gospodu ministru Puelju dovolilo, da se sokolskega zleta v Ljubljani morejo udeležiti vsi oni vojaki, ki so člani Sokola. — Po tej zanesljivi vesti vprašamo, kdo je zakrivil to, da so bili vojaki na zlet naravnost komandirani in sicer ne le člani Sokola, ampak tudi člani Orla? Želimo pojasnila.

— Duhovniki in vojaštvo. O priliki sestanka članov komisije za sklepanje konkordata z Rimom sta škofa ljubljanski in djakovski v imenu jugoslovanskih škofov posredovala pri vojnem ministru radi bogoslovcev in duhovnikov, ki so bili ravno kar odpoklicani v vojno službo. Minister je obljubil ustreči in je takoj izdal povelje, naj se vpoklicni duhovništva v vojsko odlože, dokler ne bo sklenjen novi vojni zakon in naj se vsi letos vpoklicani takoj odpuste domov. Čujemo, da se to povelje že izvršuje.

— V zadregi. Včerajšnji »Slov. Narod« je prišel vsled našega članka o kraljevem pismu na sokolstvo v očitno drugo, iz katere si ne zna revež pomagati drugače, kakor da citira neki izrek škofa Uccellinija o Sokolih in Orlah, češ da v svoji škofiji ne bo dovolil ali podpiral orlovstva. V razpravo o resničnosti ali neresničnosti, o umestnosti ali neumestnosti izjave škofa Uccellinija se tu ne bomo spuščali, čeprav priznamo njeno možnost, kajti Sokol v Dalmaciji ni da bi moral biti tak kakor Sokol v Sloveniji. Tudi med krono in krono in krono je razloček. Češka krona je mnogo vredna, jugoslovanska nekaj, avstrijska pa nič. Mogoče, da odgovarja po primeri dalmatinski Sokol češki kroni, Sokol v Sloveniji pa avstrijski kroni. Kakor rečeno, pa za to niti ne gre, ampak za vse kaj drugega. Mi smo razpravljali, ali je bilo taktno in umestno od vlade, da vpleta v sokolsko vprašanje neodgovornega činitelja ali ne? Ali hoče »Slov. Narod« monarhizem krepiti na tak način? Dalje: Ali je dopustno izdati tak proglas, kakor je omenjeni, v interesu enakopravnosti vseh državljanov? Ali ne sme vsak človek telovaditi, kjer hoče? Za kaj bi moral biti enakopraven in enako vreden državljan ravno član telovadnega društva »Sokol«, in zakaj ne bi smel biti tudi član Orla ali pa delavske »Svobode«

Packa.

Francoski napisal René Bazin — Poslovenil A. B. (Dalje.)

»In je pogorel.«
»Do tal, vam pravim. Ali vam je stvar znana?«
»Ne.«
»Sijajna zadeva. Saj jo moram še ne-kje imeti. Takoj vam jo pokažem.«
Dobri mož je kar žarel od veselja. Najbrž ves dan ni imel priložnosti, da bi se pogovoril. Čutil je potrebo, da se nakramlja in da pokaže komu svojo dobroto: prišel sem bil ravno o pravem času, da so se mi odprle zatvornice njegove dobre volje. Vstal je, se približal svoji knjižnici, preletel s pogledom naslove cele vrste knjig in potegnil iz nje eno, na tihem čitajoč: »Asociacija je ogromni vzvod, na katerega se opira družba, da se vzmeta iz svojih zavojev in povzpne do višjega poleta...« Oh, kaj pa berem! Oprostite, prosim, to je od enega mojih tovarišev pri Akademiji moralnih ved! Za vraga, kje pa tiči ta konzultacija?

Našel jo je, razložil mi je vse po vrsti s tekstom v roki, navel je imena in data, potek in številne citate. vse na dolgo in široko.

»Tako je, dragi moj, 218.000 frankov sem namah zaslužil gospodu Prébois-u iz Bourges-a. Ali ga poznate, tovarnar je?«

»Po imenu.«

Navsezadnje je vendar zopet spravil knjižico in se spomnil mojih Junijevih Latincev.

»Kateri teksti vam nagajajo?«

»Nagaja mi to, da ni tekstov, gospod Flammaran. Rad bi vedel, če so imeli Junijevi Latinci svoj kraj.«

»Pametno vprašanje.«

»Popraskal se je za ušesi.«

»Gajus ne pove ničesar?«

»Ne.«

»Potem je le še ena pomoč.«

»Kakšna?«

»Pojdite k Charnotu.«

Prebledel sem in z obupanim obrazom zajecjal:

»Gospod Charnot pri Akad...«

»Akademiji napisov, moj najboljši prijatelj, ki vas bo sprejel kot sina. Saj nima nobenega, ubogi dečko.«

»Mogoče pa stvar ni tako važna, da bi moral iti tako...«

»Kaj? Ni tako važna? Vsako vprašanje je važno, če je novo. Charnot ima opravka z medaljami: medalje in noše, to je vse eno. Takoj mu bom pisal in naznanil vaš obisk.«

»Prosim torej, g. Flammaran.«

»Da, da, še danes zvečer napišem. To bo vesel, da vas spozna. Poznam ga, tak je kot jaz: rad ima mladeniče, ki se trudijo.«

Gospod Flammaran mi proži roko:

»Na svidenje torej, moj dragi in po doktoratu takoj poroka!«

Nisem prišel preje do zavesti, da sem se znašel sredi luksemburškega parka, pri igrišču, kjer sem si potri poiskal klopico. Sedaj jo imaš, zaletel, drugič pa še hodi po nasvete k predsedniku spravevalne komisije! Saj ti je že 23 let, kdaj te bo srečala pamet?

Ob devetih zvečer.

Odločil sem se, šel bom k gospodu Charnotu. Preje pa moram povprašati pri njegovem založniku, da izvem kaj podrobnejšega o znanstvenih delih tega slavnega moža, ki so mi čisto španska vas.

31. decembra.

Stanuje v Vseučiliški ulici. Od tam prihajam. Sprejeli so me, menda po nepazljivosti ali zmoti.

Ko sem točno ob petih vstopil, je vrtel papirnato spiralo nad svetilko, da bi zabaval svojo osemnajstletno hčerko, on, član Inštituta. Vidite, kakšni so ti veliki duhovni znanosti izven seje!

Bilo je v kabinetu, polnem omaric za knjige, odprtih, steklenih, visokih, nizkih,

s stebrički in brez stebričkov. Poleg tega sem in tam mali, od dima orumeneli kipi, na mizicah umetni črnilniki, radirke, noži za rezanje papirja. Sedel je pri mizi, s hrptom obrnjen k peči in držal visoko nad seboj iglo za lase, na kateri se je spirala urno vrtela. Na drugi strani je stala njegova hčerka, nekoliko sklonjena. Z obema rokama si je podpirala brado in se naglas smejala, kar tako, ker se ji je hotelo smeha, ker je hotela razveseliti s svojo mladostjo starega očeta, ki jo je prevzel od radosti opazoval.

Priznati moram, da tako krasne slike še nisem videl in da je bil gospod Charnot v tem trenutku kaj malo podoben onemu, ki sem ga bil videl v knjižnici.

Ni mi bilo dolgo, dano opazovati ju. Ko sem dvignil zaveso pri vratih, se je deklica naglo zavrnila in pogledala na to stran. — Malo ponosa je bilo videti na obrazu, menda zato, da bi skrila zadrego. Zdela se mi je kot v malem Diana, ko je zagledala Akteona. Gospod Charnot ni vstal. Ko je slišal, da je nekdo vstopil, je v polkrogu zavrtel svoj naslonjač, njegove oči pa so skušale prodreti v poltemo, kjer se je pojavil nadležnež.

V dvojni zadregi sem bil, pred bravcem inkunablja in pred smejlajočo se deklico.

»Gospod,« sem začel, »moram se vam opravičiti...«

ali pa telovadnega društva »Golovec« brez škode za svoje ustavno mu priznane pravice? To je jedro stvari, ne pa Uccellini-jeve izjave, in na to naj »Slov. Narod« odgovarja.

— Orlovski tabor v Celju. Ker je ime- la jugoslovanska orlovska zveza svojo skupno prireditve v Brnu, bo slovenska Podzveza priredila tri delne podzvezne nastope s taborom. Prvi nastop s taborom se bo vršil v nedeljo dne 27. t. m. v Celju, kjer nastopijo vsa štajerska orlovska okrožja ter prekmursko, koroško in posavsko. Že danes opozarjamo vse naše prijatelje in somišljenike na štajerskem, da se v čim večjem številu udeležijo orlovske prireditve v Celju ter s tem pokažejo, da visoko cenijo našo krepko razvijajočo se mladinsko organizacijo, ki si je lani v Strassburgu in letos v Brnu priborila evropski sloves. Vabimo vsa izobraževalna društva, mladeniške in dekliške zveze, da se polnoštevilno in sicer čimbolj v narodnih nošah na okrašenih vozovih in z zastavami udeležijo tega slavlja, kjer naj manifestira vsa štajerska za krščanska načela in orlovsko misel. Nastopile bodo zmagovalne brnske vrste, vežbale se bodo vse brnske vaje. Tudi iz Ljubljane in Hrvaške se obeta velika udeležba. Spored cele prireditve se še objavi. Naj bi na ta dan vse druge naše prireditve odpadle, da ne bo nobenih ovir pri udeležbi kar naj- večjih množic.

— Novo ustanovljeno gasilno društvo na Viru pri Domžalah priredi v nedeljo, dne 20. avgusta popoldne ob 3. uri veliko vrtno veselico z raznovrstnim sporedom. Ker je čisti dobiček namenjen za nabavo gasilnega orodja, se vsi prijatelji gasilstva vljudo vabijo.

— Zopet dokument. Režimski listi se vedno strahovito razburjajo, ako kdo konstatira v verskem in narodnem oziru strankarski značaj današnjega sokolstva. In vendar sodi vsak to organizacijo po njenih lastnih izjavah. Tako se je n. pr. »Sloven- ski Narod« ravno te dni zopet močno hu- doval na pastirski list jugoslovanskih ško- lov o sokolstvu, v slavnostni številki ob priliki vsesokolskega zleta v Ljubljani pa je objavil programatičen članek Dušana M. Bogumovića, kateri označuje za poglavito nalogo jugoslovanskega sokolstva 1. stvo- riti od Soče do Vardarja en sam in edin- stven narod, ker za življenje treh plemen v Jugoslaviji ni prostora; 2. od nekoliko ver stvoriti eno samo, ker je več ver v nasprotju s sokolskim bratstvom. (»Slov. Narod«, dne 13. avgusta, str. 183.) — S prvo točko se Sokolstvo postavlja v nas- protje z onimi strankami, ki jugoslovan- stva ne razumejo kot stopitev dveh plemen ali narodov v tretjem, ker je spričo stališča Srbov kaj drugega absolutno iz- ključeno, ampak zahtevajo, da se vsi trije narodi kot taki ohranijo. Teh je veliko in čezdalej več in gotovo je, da tako misli danes ogromna večina hrvaškega in slo- venskega ljudstva. Zato Sokol ni nevtralen, ako je g. Bogumović pravilno tolmačil njegovo nalogo. — Druga točka pa je na- perjena proti vsem veram in konfesijam v Jugoslaviji, katere so po ustavi enakopra- vne in ne morejo mirno gledati, da kdo skuša »ustvarjati« novo vero v nasprotju z vsemi obstoječimi, tem menj, ker je o tej »veri« iz drugih izjav znano, da je v temeljnem nasprotju z vsemi na božje raz- očetje naslonjenimi verami, ampak je pro- sto svobodnomiselni nazor pravzaprav brez vsake vere. — Tega nazora pa velika ve- čina jugoslovanskega ljudstva ni in zato tudi v tem oziru Sokolstvo ni nevtralnno, ako ima omenjeni članek prav. Pa bo že tako, kajti v taisti številki objavlja »Na- rod« članek, v katerem toplo priporoča

»slovensko katoliško cerkev« (kakšno pro- tislovje že v naslovu!) po vzorcu hrvaške. To je torej po vsej priliki tista vera, h ka- teri bi sokolski vodja Bogumović hotel iz- preobrniti vse jugoslovanske katoličane, pravoslavce, muslimane in protestante. — Ako se motimo, naj nam stvar pojasni »Sl. Narod«.

— Zlato poroko obhajata 21. t. m. v Pečah pri Moravčah še jako čvrsta zakon- ska Franc Mal in njegova žena Ivana. Slavljencema kliče: še mnogo let!

— Tržič. V soboto, 19. t. m. ob 8. uri zvečer uprizori Ljudski oder iz Ljubljane v Našem domu v Tržiču znano Gogoljevo komedijo v 3 dejanjih »Ženitev«. Ta igra je žela v gledališčih v Ljubljani, Zagrebu in drugje velike uspehe. Upamo, da bo tudi Tržičanom zelo ugajala. Zato naj nih- če ne zamudi prilike posetiti to predstavo.

— Radovljica. V nedeljo, 20. t. m. ob 8. uri zvečer gostuje Ljudski oder iz Ljub- ljane v Ljudskem domu v Radovljici. — Uprizorila se bo Gogoljeva veseliga »Že- nitev«, docela neverjeten dogodljaj v 3 de- janjih. Vse prijatelje lepe dramatične ume- tnosti vabimo na ta večer, ki bo nudil lep užitek in obilo zabave. Predprodaja vstop- nic v Kmetiski zadruzi.

— Poziv slovenskim učiteljem iz Pri- morja. V »Goriški Straži« je izšel sledeči poziv: »Ker se odprejo na Primorskem nekatere šole in ker vlada velikom poman- kanje učiteljev na splošno, zlasti pa radi tega, ker je vpoklicano veliko število mla- dih slov. učiteljev k vojakom, pozivljamo slovenske učitelje, ki služijo izven pokra- jine, da storijo potrebne predpisane ko- rake za povratek in se obenem javijo pod- pisanemu društvu. — Politično društvo »Edinost« v Gorici.

— Nekulatno. Kako postopajo neka- teri zavodi pri zaračunavanju obresti, je razvidno iz nastopnega slučaja: A. je nalo- žil v neki ljubljanski banki 100.000 K. Čez pol leta je dobil sledeči obračun, saldo 31. 12. 1921 100.000 K; 3% obresti 1.500 kron. Skupaj 101.500 K. Stroški in kolek- proč 166 K, saldo 30. 6. 1922 101.334 K. Torej je dobil A. od 100.000 K vložnega kapitala za pol leta 1.334 K obresti. Na- sprotno je imel B. pri ravno isti banki 100.000 K dolga, od katerega je moral pla- čevati 16% obresti, torej za čas od 31. 12. 1921 do 30. 6. 1922, tudi za pol leta, 8.000 kron, kateri znesek se mu je od posojila že naprej odtegnil in poleg tega še mani- pulacijske stroške, kolke itd. Recimo, da se posodil B-u ravno isti znesek, ki ga je na- ložil A. Banka je imela potemtakem od istega zneska, poleg vseh stroškov, čistega dobička 6.666 K in če računam še 16% obresti od odtegnjenih 8000 K za pol leta, je znašal čisti dobiček banke najmanj 7.306 K za pol leta. A. pa kot lastnik tega denarja, je dobil vsega skupaj 1.334 K. Iz te primere je dosti jasno, kdo lahko zida v tako dragih časih ogromna poslopja in kdo plačuje mladim, neizkušenim uradni- kom po 18.000 K in več mesečne mezde, medtem ko zmogni in visoki državni urad- niki s svojimi plačami niti živeti ne more- jo, o nižjih uradnikih in uslužbencih pa niti ne govorimo. Ali ne tiči tudi tukaj en vir draginje?

— Nove stanovanjske odredbe. Po poročilih iz avtentičnih krogov namerava vlada, oziroma ministrstvo za socialno po- litiko, izdati nove odredbe glede rekvizi- cij stanovanj. Te določbe stopijo v veljavo s 1. januarjem 1923. V tem oziru se izdajo stanovanjskim komisijam, odsekom in ob- lastim posebna navodila.

— Z višje pedagoške šole v Belgradu. V Belgradu imajo višjo pedagoško šolo, ki pa posluje in deluje in vzgaja učitelje že dve leti samo — na papirju! Zaradi tega

je ravnatelj, ali kakor ga v Belgradu po- novno imenujejo »rektor« te šole svojo službo odpovedal. Učitelji te šole, ki že dve leti prejemale svojo plačo, zgledu svo- jega ravnatelja še niso sledili. — Ta slu- čaj je na las podoben slučaju medicinske fakultete v Belgradu. Tudi tam cel kup zavodov na papirju in nad 30, reci: tride- set dobro plačanih profesorjev, a do danes še niti eden ni začel s praviimi predavanji, ker nima kod.

— Ena pristna belgrajska. Lazar Pet- rović, gozdarski inženjer, je napisal na na- slov ministrstva za gozde in rudnike sle- dečo prošnjo: »Čast mi je ministrstvu spo- ročiti, da sem poučeval na gimnaziji 156 učnih ur. Ker še do danes nisem pre- jel svojega plačila kljub opetovanim proš- njam, prosim ministrstvo za gozde za po- sredovanje pri ministru prosvete, da mi izplača mojo plačo v znesku 1600 Din, na katere čakam že celo leto.« — Na to proš- njo je ministrstvo za gozde odgovorilo pre- ko uprave mesta Sremski Karlovi: »Po- vejte gosp. gozdarju Lazarju Petroviću, da podpisano ministrstvo nima nič proti temu, če je gospod gozdar nekaj ur poučeval na gimnaziji. — Rafajlović. — Komen- tar odveč.

— Živila iz Jugoslavije za Avstrijo. Nameravana izvozna prepoved za žito iz Jugoslavije po vestih dunajskih listov av- strijskim krogom ne prizadeva nobenih skrbi, ker je prvič neka izvozna količina žita pogodbeno kontingentirana, drugič pa je žito iz Amerike na Dunaju cenejše ka- kor žito iz Jugoslavije. — To je zanimivo, da je ameriško žito cenejše od našega. Zakaj se ne dovoli tudi k nam uvoz ameri- škega žita via Trst vsaj za gotovo dobo? Potem bi cene kmalu padle vsaj na med- narodno ali svetovno pariteto.

— Vlak v plamenu. Tovorni vlak Za- greb—Koprivnica se je 13. t. m. užgal. Iskra lokomotive je zažgala vagon, ki je bil natovoren s slamo. Vnelo se je več vagonov in je škoda nad pol milijona kron. — Druga železniška nesreča se je dogo- dila na progi Oroš—Samoša v Vojvodini. Trčila sta dva vlaka in sta razbiti obe lo- komotivi in več vagonov. Razen velike materialne škode, je bil ubit tudi eden železničar, šest oseb pa je težko ranjenih.

— 15.000 železniških uslužbencev v nevarnosti, da bodo odpušteni! Zadnji mi- nistrski svet v Pragi se je bavil s vpraša- njem 15.000 železniških uslužbencev, ki so odveč v železniški službi. Železnice iz- kazujejo strašni primanjkljaj in to zaradi 15.000 žel. uslužbencev, ki so čez potrebo v železniškem poslovanju. Tako bo likvi- dirala akcija rdečezelene koalicije, ki je radodarno delila službe in zasigurala na račun češke države vsakega, ki je pel sla- vo socialistom.

— Dva utopljenca v Zagrebu sta se šla kopat v Savo mesarska vajenca Leo- pold Štrbucl iz Rajhenburga in Jurij Stih iz Klanca. Pri kopanju se je Stih pričel nenadoma utapljati. Njegov prijatelj Štr- bucl mu je hitel na pomoč. Oba sta našla smrt v valovih. Njujinih trupel še niso dobili.

— Brezuspšno sredstvo. Vodstvo so- cialistične stranke v Belgradu je sklenilo pričeti z odločno akcijo proti neprestane- mu dviganju cen. V to svrhu bo priredilo v Belgradu več javnih protestnih skup- ščin. — Ne verjamemo, da bi to ravno ve- liko zaleglo, kajti dosedanja protestni shodi niso ravno pomagali. Treba po pač bolj energičnih korakov in nastopov.

— Velik gozdni požar je pred par dnevi izbruhnil v bližini kraja Oskorušne na polotoku Pelješcu in se v kratkem ča- su razširil na dolžino 50 km. Iz Dubrov- nika in iz Splita so bili odposlani močni

oddelki vojaštva, ki so pomagali pri ga- šenju.

— Nesreči v gozdu. Antona Miheliča je v gozdu pri Čabru zasula skala, ko je nabiral maline, ter ga težko poškodovala. — Matiji Marinšku je v gozdu pri Ra- dovljici pri sekanju padlo drevo čez život. Poškodba je smrtonovarna.

— Brzojavne pristojbine iz Češke v Jugoslavijo. Od 15. t. m. je češka poštna uprava znižala brzojavne pristojbine za 1 besedo 1-90 čeških kron (doslej 4). Za časopisne brzojavke znaša pristojbina prej- koslej 80 čeških vinarjev.

— Vlom. Vlomljeno je bilo pri posest- nici Karlini Gabršček v Topolah in je oškodovana za 17.420 kron.

— Vol se je izgubil na pašniku v Do- brči posestniku Vencu Pristave iz Ornič- ca št. 6. Vol je cikaste barve, čez hrbet in pod vampom ima bele lise, ter je vreden 10.000 kron.

— Ustreljena lovska psica. Gosp. F. U. je bila v bližini gradu Čemšenik od ne- kega neznanca ustreljena krasna lovska psica »Kristel von Kasseg«, pasme Cocker Spaniel, stara 7 let, vredna 15.000 kron.

— Tatvine. Orožniku Tanasku Jakov- loviću je bil v dolenjskem vlaku ukraden nahrbtnik. Jakovlović je bil oškodovan za nad 4000 kron. — Mariji Japelj je bilo v Sabočevem ukradenih več predmetov v vrednosti 1040 kron, 63 m domačega la- nenega platna in 7 rjuh v vrednosti 11.000 kron. — V Stožicah je bilo ukradeno pe- rilo v vrednosti 2600 kron.

Rojaki!

Bliža se druga obletnica smrti pokoj- nega častnega kanonika in profesorja An- tona Kržiča, prezaslužnega mladinskega in ljudskega pisatelja, nepozabnega učitelja slovenskih vzgojiteljev in pridigarjev. — Podpisani odbor, ki je sprejel nalogo pro- slaviti njegov spomin, je poskrbel s po- močjo hvalnih njegovih gojencev in go- jenk ter drugih plemenitih dobrotnikov, da povečijo njegov grob veličasten spo- menik. Povodom postavitve spomenika bo v nedeljo, dne 3. septembra ob 4. uri po- poldne na pokopališču pri Sv. Križu v Ljubljani slavnost v spomin prezaslužne- mu pokojniku. Slovesni priliki primeren govor bo imel preč. g. prof. dr. Anton Me- dved iz Maribora, pevske točke bo izvajal pevski zbor učiteljev. K tej slavnosti vabi- mo vse mnogobrojne pokojnikove gojence in gojenke, duhovščino in učiteljstvo ter vse zavedno občinstvo v kar največjem številu, da dostojno proslavimo spomin ne- pozabnega Antona Kržiča, ki si je z besedo in pismom nabral neveljivih zaslug za blagor slovenskega ljudstva.

V Ljubljani, 18. avgusta 1922.

Odbor za Kržičev spomenik.

Ravnatelj Julij Slapšak, predsednik.

Štajerske novice.

Š Dr. Korošec se je včeraj vrnil v Ma- ribor ter bo jutri v nedeljo nastopil kot govornik na katoliškem shodu, ki se vrši v Mariboru na vrtu semenišča.

Š Zborovanje državnih uslužbencev in vpokojencev. Sinoči se je vršil v Mariboru izredni občni zbor društva jugoslovanskih državnih uslužbencev in vpokojencev. Predsednik dr. Pečevnik je komentiral predložene resolucije, v katerih se zahte- va 100% zvišanje rodbinskih doklad, uv- stitev Maribora v prvi draginjski razred, takojšnje ukinjenje maksimiranja dragin- skih doklad za nižje državne uslužbence, ukinjenje 10% odtelja od plač za na- bavnne zadruge, ukinjenje izvoza živil, vzpo- stavitev občinskih sodišč za pobijanje dra-

Spoznal me je, deklica se je zgenila. »Ostani, Jeanna, ostani, saj ne bo dol- go. Gospod se je prišel opravičevati.«

Ta začetek je bil več kot neprijazen. Najbrž je to čutila. Oddaljila se je na- lahko v temnejši kot pri zadnji omari.

»Zelo mi je žal gospod, da se je te pripetilo... Nerodno sem postavil peres- nik, prišel je iz ravnotežja, izgubil je ravnotežje... In tudi nisem vedel, da je kdo zadaj. Gotovo, če bi bil vedel, bi bil... bi bil ravna! bolj previdno.«

Gospod Charnot je pustil, da sem čim- dalje lezel v blato. Videl se mi je zado- voljen kot ribič, ki mu caplja postrv na trčku. Na obrazu se mu je bralo, da me ima za prav tako neumnega kot sem se v tistem hipu pokazal. In nobenega odgovo- ra na to, nič. Ali ni mar molk najhujši občutek? Še dve, tri tako bedaste sem zinil in on jih je ravnatoko smehlja se sprejel.

Da se rešim iz zadrege, sem začel: »Gospod, hkrati vas prosim za dober svet.«

»Na razpolago sem vam, gospod.« Gospod Flamaran vas je gotovo obve- stil o tem?

»Flamaran?«

»Da, tri dni je od tega.«

»Ničesar nisem dobil, kajne da ne, Jeanna?«

»Ničesar, oče.«

»Ni prvič, da mi vrli tovariš obljudi pisati in ne piše. Pa nič zato, saj se po- znava sedaj.«

»Delam doktorat.«

»Iz literature?«

»Ne, iz pravoznanstva, pač pa sem li- cencijat iz leposlovja.«

»Sedaj pride medicina na vrsto, kaj- ne?«

»Gospod!«

»Zakaj ne, če zbirate naslove. Čutite torej, da imate dar za leposlovje?«

»Tako pravijo.«

»Nekaj vas vleče k poeziji?«

»Moj Bog, seveda.«

»Stara zgodba! Starši zahtevajo pra- vo, narava se nagiblje k pesništvu; naglas Cujas, na tihem Muze! Na mizi je odprl Digeste, po vseh predalčkih pa pesmice! Ali ni tako?«

Priklonil sem se. Pogledal je postrani hčerko.

»Gospod, priznati vam moram, da ni- kakor in na noben način ne morem raz- umeriti, kako je mogoče tako ravnati. Za- kaj ne bi sledili, kamor vas vleče srce! Vi mladi ljudje ste mevrže brez volje — pa ne da bi vas hotel žaliti, gospod. S se- demnajstim letom sem se začel baviti z medaljami. Domači so me namenili za re- gistraturo: proti meni je bilo dvoje starih očetov, dvoje starih mater, oče, mati in

šest stricev. Nisem se udal in to me je pri- peljalo na Inštitut. Ali ni tako, Jeanna?«

Gospodična Jeanna je bila med tem prišla nazaj k mizi, kjer je bila ob mojem prihodu in si je dala veliko opraviti z ure- jevanjem na zeleni preprogi razmetanih knjig. Toda to ji je bila le pretveza za skrivni namen: hotela se je polastiti spi- rale, ki se je bila med tem že umirila. Njena lahka ročica je begala sem ter tja tako spretno, da je znala skriti corpus de- licit za kupom papirja, narezanega v dva- najstinkah.

Gosp. Charnot jo je pri te opraviilu prekinil.

Odkimala je in odgovorila ljubko:

»Kaj hočete, oče, vsakdo ne more biti član Inštituta.«

— Do tega je še daleč, Jeanna! Ta gospod na primer se bavi z znanostjo na način, po katerem ne bo nikoli postal moj kolega. Kot doktor prava in licencijat iz literature boste za notarja, kajne?«

»Oprostite, za advokata.«

»Saj sem vedel. Glej, Jeanna, to je dilema podeželskih rodbin: bodi notar, če nisi advokat, bodi advokat, če nisi notar.

Gospod Charnot je govoril z nasme- škom, ki tira človeka v obup. Vem, moral bi se mu smejeti, vsaj toliko bi se bil mor- al obvladati, da bi molčal, da ne bi od- govarjal na zbadanja maščevanja željnega

učenjaka. Namesto tega pa sem se neumno razburil in popolnoma izgubil oblast nad samim seboj.

»Kaj hočete, sem odgovoril, treba mi poklica, ki me bo preživljal, pa naj bo ta ali pa oni, to mi je vseeno. Vsakdo ne mo- re biti član Inštituta, kakor je dejala go- spodinja, vsakdo si ne more privoščiti razkošja, da bi na svoje stroške izdal knjigo, ki se natisne v sedemindvajsetih iztisih.«

Čakal sem, da udari strela vame, da se razpoči peklenski stroj. Nič podobnega! Gospod Charnot se nasmehe, v njego- vem obrazu je razlita sama dobrota:

»Vidim, da se radi oglašate pri založ- niki.«

»Zakaj ne, če treba.«

»Prav lepo je to, da ste pri svojih le- tih že taka biografska moč. Vendar mi bo- ste dovolili, da vam podam še nekaj po- drobnosti, na ta način si morete izpopol- niti svoje podatke. Presojati morete s sta- lišča hrupnega uspeha, toda to stališče je napačno. Če je onih sedemindvajset izti- sov prečitalo sedemindvajset učenjakov, je to več kot da jih je prečitala vsa mno- žica. Ali mi verjamete, da je moj prijatelj dal natisniti matematično študijo v sedmih iztisih. Tri je daroval, ostalih pet je še na- prodaj. In to je prvi matematičar na Fran- coskem gospod!«

(Dalec.)

ginje in rešitev uradniške pragmatike. Tekom debate o teh resolucijah je prišel na zborovanje poslanec Žebot, ki je prišel naravnost iz Belgrada in ki je živahno pozdravljen izjavil, da je bil brzojavno pozvan v Belgrad k seji odbora za rešitev uradniške pragmatike. Dočim pa so bili od opozicijskih strank navzoči vsi poslanci, je bil prisoten od vladne strani samo eden. Pri tej izjavi je nastalo med zborovalci veliko ogorčenje. To služi kot dokaz, kako resno (?) se rešuje v Belgradu uradniško vprašanje. Nadalje je izjavil poslanec Žebot, da je parlamentarna frakcija, ki jo zastopa, dala vsem organizacijam državnih uslužbencev častno besedo, da bo po svoji najboljši moči pomagala rešiti uradniško vprašanje, ker smatra uradniški stan za ravnotako važen kakor kmetijski, trgovski itd. Jugoslovanski klub je prišel do prepričanja, da rešuje vlada uradniško vprašanje na način, kakor ga naše uradništvo ne zasluži. Vlada ima dovolj denarja z Wranglove, za kanone itd., za uradništvo ga pa nima. Uradniki naj se strnejo trdno v svojo strokovno organizacijo, kajti čaka nas huda draginja ter naravnost katastrofalna lakota. Zato ne zadostujejo samo resolucije, uradništvo naj naravnost zahteva, da se ukine takoj vsak izvoz živil, moke, masti in najpotrebnejših življenskih potrebščin, ter naj razširi svojo akcijo tudi po drugih krajih, v Hrvaški in Srbiji. Le tako bo mogoče, da bo vlada to vprašanje končno rešila. Posebno iskreno se je poslanec Žebot zavzel za bedo državnih vpokojencev, katerih večina še do danes ni prejela niti svojih temeljnih plač. Govor poslanca Žebota je bil zlasti proti koncu živahno odobran. Predsednik dr. Pečevnik se mu je še posebej iskreno zahvalil. Nato se je razvila debata, v kateri je poduradnik Majcen predlagal, naj se z ozirom na to, da so trgovci pred par dnevi poskrili vso moko, da je ni bilo dobiti na trgu, medtem ko je bilo večeraj dovolj po 36 kron, ustanovi poseben kontrolni odbor vseh uradnikov, med njimi tudi železničarjev, ki naj bi kontrolirali trgovce od trgovine do trgovine, ter vse trgovine, v katerih se skriva in zadržuje blago, označil z gotovim znakom, bodisi z mrtvaško glavo, da bo vsakdo že od daleč videl, da ima opraviti s pijavko. Nadalje se je bavilo zborovanje z izpremembo pravil »Samopomočje«.

Š Na zadnjem svinjskem sejmu v Mariboru je bilo 162 svinj in ena koza na prodaj. Cene so bile sledeče: prasi 5—6 tednov stari komad 112—162.50, 7—9 tednov 187.50—300, prašički 3—4 mesece stari komad 400—450, 4—6 mesecev 700 do 750, 8—10 mesecev 900—950, svinje 1 in pol leta stare po 1125—1325, koze po 125 do 150 dinarjev.

Š Draginja v Mariboru. Kakor je bilo poročano, so zvišale mariborske pivovarne ceno piva pri hektolitru za 48 K. Gostilničarji so izrabili to priložnost ter so povišali kar vrček za krono, češ, da se zvišanje pri pomanjkanju drobiža ne more praktično pravilno razdeliti. Če merodajna oblast ne bo uredila in omejila prodajalno ceno in če zraven tega pride še gostilniški davek, bo stal vrček piva kaj kmalu 20 K. Tudi kava je za 8 K in sladkor za 4 K pri kilogramu dražji. Če bo draginja tako rapidno rastla brzojavnim putem iz Belgrada na carinarnice se bomo seveda vedno bolj in bolj bližali stanju Nemške Avstrije.

Š Občinska mesnica v Mariboru, ki je bila nujno potrebna, se je končno ustanovila. Poslovala bo na ročevškem trgu in bo prodajala meso po lastni ceni.

Š Pisarna mariborskega razstavnega odbora se ne nahaja več na Aleksandrovi cesti 22, temveč na stavbišču razstave. — Vhod je ali iz Razlagove ali pa iz Prešernove ulice.

Š Carinarnica v Mariboru dobiva vsaki dan po več nego 200 komadov, zacarini jih pa komaj kakih 100, vsled česar stoji sedaj 11 vagonov z nezacarinjenimi poštnimi paketi na glavnem kolodvoru.

Š Pijanci v Mariboru, kateri razgrajajo po cesti se bodo odslej naprej vsled policijskega odloka peljali, ne da bi bili poprej zaslišani, naravnost v Hotel »Graf«.

Š Fantovski pretep. V nedeljo 13. t. m. je bilo žegnanje pri Št. Anehu na Pohorju. Kakor je to ob takih prilikah naveda, so se fantje napili sladkega vina, dobili so korajžo in se začeli prepirati in slednjič tudi tepsti. Pri tem pretepu je bil zaboden v prsi 25 letni Ivan Kobal, katerega so morali prepeljati v Maribor ter ga oddati v bolnico. Kdo ga je zabodel, do sedaj še ni dognano.

Š Hitri brzojavi. 29. julija t. l. brzojavil je tu začasno bivajoči ruski profesor Bostunič neki banki v Zagreb, ali šele 11. avgusta t. j. po 14 dneh mu je brzojavni urad iz Zagreba odgovoril, da je naslovnik nepoznan.

Š Cene piva in moki so v Mariboru zopet poskočile. Cena za pivo je zvišana za 48 kron za hektoliter — gostilničarji pa ga ne prodajajo po ti ceni, temveč ga točijo liter po 22 kron, pol litra 11 kron in četrt litra po 8 kron, da ne bi imeli izgube. Od jutri naprej stane kilogram moke 32 kron.

Gospodarstvo.

g Priprave za ljubljansko borzo. Pripravljalni odbor za ustanovitev ljubljanske borze je sklical za večeraj popoldne ob petih v prostorih Slovenske banke zastopnike denarnih zavodov k posvetovanju o načinu in predpripravi ustanovitve blagovne in efektne borze v Ljubljani. Temu sestanku so prisostvovali zastopniki vseh ljubljanskih denarnih zavodov. Predsedoval je predsednik Slovenske banke g. Legvart, ki je poročal o dosedanjih korakih. Pripravljalni odbor ima že koncesijo za blagovno in efektno borzo in je že podvzel korake za koncesijo valute in devize. Prostorji za borzo so zasigurani v Filharmoniji. Tekom debate, katere so se udeležili v prvi vrsti predsednik Drag. Hribar, gen. rav. Tykáč in ravnatelj dr. Kisovec, se je ugotovilo, da bo imela devizna in valutna borza največji pomen in so se vsi prisotni strinjali z ustanovitvijo borze v Ljubljani. Dosedanji pripravljalni odbor se je dopolnil z zastopniki krogov denarnih zavodov, ker je pritegnil kot svetovalce iz teh krogov gen. rav. Tykács, rav. dr. Iv. Slokarja, rav. dr. Černeta in ravnatelja dr. Kisovca. Ljubljanska borza bo na vsak način pomenila en korak naprej na polju osamosvojitve slovenskega gospodarskega življenja.

g Dekorativna in reklamna dela za II. ljubljanski veliki semenj. Kakor je že objavljeno, prevzame tvrdka Milan Auman et Comp. Krško, vsakovrstna dekorativna dela, opreme izloženih prostorov, reklamnih plošč in originalnih plakatov ter vsa kiparska dela. Posebni zastopnik je od 22. t. m. dalje na prostoru velesemnja. Tvrdka se priporoča cenjenim razstavljalcem.

g Obrtna razstava v Celju 12. do 22. avgusta 1922. Obrtna razstava se prav zadovoljivo razvija. Število obiskovalcev razstave je dnevno večje. Vsi posetniki razstave naglašajo brez izjeme svoje presežneženje nad lepo in bogato vsebino razstave in nad dovršenostjo razstavljenih predmetov. Posebno iznenadenje vzbuja razstava pri kmečkih obiskovalcih, katerih smo videli v ponedeljek 14. avgusta povodom premiranj konj in posebno na praznik izredno veliko število na razstavišču. Zadnja dva dneva se je pojavilo na razstavišču tudi precejšnje število posetnikov iz Hrvaške; došlo je tudi več žurnalistov, da si ogledajo razstavo, med njimi znani pisec dela »Industrija v Sloveniji« g. Lakatoš, urednik »Jugoslovanskega Lloyd«, ki je z veseljem poudarjal, da je našel na razstavi celo vrsto novih industrij. Razstavljalci so pa sklenili tudi že velike kupčije, posebno 14. in 15. avgusta. Naročila so bila te dni tako velika, da jih nekateri razstavljalci niso mogli več sprejemati in to v vseh strokah. Posebno se to tudi opazja v usnjarski stroki. Čevljarski izdelki, na katere se pri razstavah običajno ne polaga posebna važnost, so na razstavi v Celju vzbudili splošno pozornost. Že danes čujemo vsestransko željo, da se pokrajinska obrtna razstava priredi vsako leto v Celju. Na razstavišču je v posebnem paviljonu dnevno skoz dve uri koncert Celjskega Godbenega društva in tamburaškega zbora Bratstva. Za soboto 19. t. m. se pripravlja v pozdrav zunanjemu obrtništvu velik koncertni večer. Nedelja 20. t. m. se bo praznovala kot obrtniški dan.

g Žitni trg. Na novosadski produktni borzi so notirali žitu sledeči kurzi: pšenica 18.90 K, oves 16.00 K, ječmen 14.25 K, koroza 15.37 K, pšenična moka (št. 0) 26.75 K.

g Prepoved izvoza avtomobilov iz Avstrije. Avstrijska vlada je prepovedala izvoz avtomobilov domače produkcije.

g Sladkorna borza v Pragi. Dne 1. septembra bo otvorjena sladkorna borza v Pragi.

g Dohodki državne trošarine in kolokvine. V mesecu juliju t. l. so znašali celokupni dohodki državne trošarine 29.190 milijonov 529.012 dinarjev. Kolokvine pa v istem mesecu 31.990.453.40 dinarjev.

g Stanje papirnatega denarja v Jugoslaviji. Po izkazu Narodne banke z dne 8. avgusta smo imeli za 4.911.115.176 Din papirnatega denarja v prometu. V dveh tednih se je stanje papirnatega denarja pomnožilo za preko 100 milijonov dinarjev.

g Dolg poljske države znaša po izkazu poljskega finančnega ministra v dolarski protivrednosti 283.879.600 dolarjev.

g Tisočkronske novčance v Nemški Avstriji. V Nemški Avstriji bodo v kratkem času natisnili nove tisočkronske novčance.

g Poplava papirnatega denarja v Rusiji. V tekočem letu je izdala sovjetska Rusija za 350 biljonov in 203 milijarde sovjetskih rubljev papirnatega denarja.

BORZE.

Berlin, 18. avgusta. Dunaj 1.3550, Budimpešta 71.91, Milan 5243.40, Praga 3205.95, Pariz 9263.40, London 5143.55, New York 1158.55, Curih 22172.50.

Dunaj, 18. avgusta. Devize: Zagreb 217.65—218.15, Beograd 871.40—872.60, Berlin 65.85—66.15, Budimpešta 47.46—47.54, London 336.400—336.600, Milan

3391.50—3394.50, New York 749.45—750.85, Pariz 5949—5953, Praga 2114—2116, Sofija 428.50—429.50, Curih 14293—14307. Valute: ameriški dolar 746.50—747.50, bolgarski levi 409—411, nemške marke 66066.50, angleški funti 335.950—336.750, francoski franki 5895—5905, italijanske lire 3363—3367, dinarji 867—869, rumunski lei 554.50—558.50, švicarski franki 14230—14250, češkoslovaške krone 2109.50—2112.50, mažarske krone 47.69—47.81.

Curih, 18. avgusta. (Izvirno) Devize: Budimpešta 0.33 $\frac{1}{2}$, Berlin 0.46 $\frac{1}{2}$, Italija 2392, London 2353, New York 52450, Pariz 42.—, Praga 1485, Dunaj 0.005, Sofija 3.—, Zagreb 1.52 $\frac{1}{2}$, Varšava 0.07. Valuta: Nem.-avstr. krone 0.0 $\frac{1}{4}$.

Zagreb, 18. avgusta. (Izvirno) Devize: Budimpešta 2080, Berlin —.30—32, Italija 1580—1594, London 1560.—, New York 348, Pariz 2760—2780, Praga 980—10.—, Dunaj —.40—48, Curih 66.—6640. Valute: Dolar 346, čsl. krona 960—980.

Ljubljanske novice.

Ij Da se ne pozabi. Vsak Slovenec je lahko v resnici vesel, da so se ob priliki sokolskega zleta gostje v Ljubljani in obče med našim narodom tako dobro počutili, da ni bilo slišati nikakih pritožb. Vsa slovenska javnost brez razlike strank je goste tople pozdravljala in gostoljubno sprejela. Kako pa je bilo pred dvema leti ob priliki orlovskega tabora? Takrat so državotvorci na Bledu napadli ne samo slovenske Orle, temveč tudi goste Francoze in Čehe. Na to se je te dni gotovo marsikdo spomnil.

Ij Kaj si nasramneži ne dovoljujejo. Prijatelj našega lista nam sporoča: V četrtek, dne 17. avgusta 1921, ob trilettr na 9. uri zvečer sem sedel s svojo družino pri vodometu pod tivolskim gradom. Od Latermanovega drevoreda sem smo zaslišali zvončkanje in neko mrmranje, ki se je končavalo z besedo »amen«. Kmalu je prišlo štiri do pet razoglavih mladih gospodov, ki so očitno oponašali cerkvene obrede, ker se je slišalo zvončkanje in se je vedno ponavljal refren, podoben »saccula sacculorum«, kateri refren se je končaval z »amen«. Ko so prišli bližje, sem videl, da ima prvi zvonček v rokah. Stopili so na betonirani obzide vodometovega basena, so šli po njem krog in krog ter odšli po stopnicah proti tivolskemu gradu, neprestano zvončkaje in ponavljaje gorenje smešne cerkvenih obredov. Na klopih pri vodometu in na drugih bližnjih klopih sedeče občinstvo se je zgražalo nad tem početjem, vendar ni nihče rekel nobene besede, ker so se bržčas vsi bali pravtako kakor jaz vsaj neotesanosti, ako ne kaj hujšega s strani imenovanih gospodov, ako bi jih kdo opozoril na nedostojnost njih početja. Pripominjam, da navedeni gospodje niso delali vtisa, da bi bili vinjeni.

Ij »Ljubljana«. V nedeljo društveni izlet na Tabor pri Ihanu. Odhod z južnega kolodvora ob osmih do Domžal. Ob 10. uri sv. maša na Taboru. Vsi člani in vse članice, ki niso bile pri zadnji vaji, naj tudi pridejo. Prijatelji društva povabljeni!

Ij Onemogla jeza. Ko se je v četrtek sprevod z zmagovitimi brniskimi tekmovalci pomikal mimo magistrata, so ravno prišli po Stritarjevi ulici mogočen gospod z magistrata. Rdeče srajce so mu hipno izvabile krepak živio. V tem se mu nekaj čudno zardilo — v glavi se mu nekaj zasveti in mož zavpije ogorčen: »Ljubljana je sokolska!« Ves razburjen je še zakričal: »Ljubljana ostane sokolska! Živela sokolska Ljubljana!« Nihče izmed Orlov se ni zmenil za njegovo onemoglo jezico, pač pa je ta epizodica med našimi ljudmi vzbudila obilo zabave.

Ij Policijska kronika. Pobegnil je z doma 1. 1910 v Litiji rojeni Samo Magolič. — Azbela Ježabkovič iz Smihova je izgubila v Ljubljani potni list, katerega ji je bila izstavila policijska direkcija v Pragi in sta ga vidirala jugoslovanski in avstrijski konzulat v Pragi. — Na Vidovdanski cesti št. 16 je bila ukradena Alojziju Hujiču sivosuknena obleka, par rjavih čevljev, 2 srajci in 1 spodnje hlače v skupni vrednosti 4700 kron.

Ij Zamorec, ki govori srbsko. V Ljubljano se je pripeljal rokooborec zamorec, kateri govori poleg drugih jezikov tudi srbsko. Rojen je bil v Ameriki.

Ij En fajn gospod bo zdaj prišel! je rekel predsednik kazenskega senata ljubljanske deželne sodnije svetnik dr. Modic, ko je pripeljal paznik v razpravno dvorano Jakoba Kastelica iz Pance. Predsednik: »Kolikokrat ste bili kaznovani?« — »Saj imate to zapisano.« — No kolikokrat? — »Morebiti desetkrat.« Kastelic je ukraдел v Polici komat vreden 1800 kron, katerega je prodal za 400 kron. — Predsednik Kastelicu: »Ali ste res ukrađli?« — »Res.« — Predsednik: »To je že višek vsake lopovščine! Ali bodo morali zdaj kmetje zaradi takih ljudi zapirati celo komate?« — Sodba: 1 leto težke ječe. Predsednik Kastelicu: »Ali ste zadovoljni s sodbo?« —

»Kaj pa hočem, saj ne bo nič pomagalo.« — Predsednik: »Take ljudi, ki po kmetih kradejo, imamo posebno radi!«

Ij Izposojeno pumpo za kolo je izgubil reven uradnik v petek 11. t. m. ob pol sedmih zjutraj v Št. Vidu nad Ljubljano. Prosim obvestila proti nagradi na M. B. Cesta na Rožnik št. 29 v Ljubljani.

Cerkveni vestnik.

c Važno za udeležence Evharističnega shoda v Varaždinu. Udeleženci imajo polovično vožnjo na državni in južni železnici. Za izkaznico, katero dobijo v frančiškanskem samostanu v Varaždinu se plača en dinar. Najboljše bo, da se pripeljejo v nedeljo 27. zjutraj z onim vlakom, ki odhaja iz Maribora ob 5.26 zjutraj. V Varaždinu se bo na njihov prihod čakalo, zato pa imajo Slovenci svoj govor ob pol 10. uri. Da bi se isti dan mogli vrniti z vlakom, ki odhaja iz Varaždina ob 5.05 popoldne se je procesija prelozila na tretjo uro popoldne. Marijine družbe in vse katoliške organizacije se vabijo k udeležbi, kolikor mogoče pod zastavo. Duhovniki se prosijo, da pridejo v talarju in vzamejo seboj rokete za procesijo.

Orlovski vestnik.

Vsem štajerskim orlovskim okrožjem ter prekmurškemu, koroškemu, posavskemu in litijskemu okrožju. Vsi odseki in krožki, ki še niso poslali prijavnih po za celjski tabor, naj to nemudoma store. — Vsa imenovana okrožja (razen prekmurškega) so obvezana se polnoštevilno udeležiti tabora. Vsak član, ki ima krog, mora nastopiti v kroju, ravnotako vsak telovadec, ki ima telovadno obleko, pri telovadnem nastopu. Odseki, ki imate zastave, jih gotovo prinesite s seboj! Bližnji odseki se popeljite na tabor na okrašenih vozovih. Kolesarji se organizirajte v kolesarske čete in na okrašenih kolesih vozite v polnem redu v Celje. Konjeniki, strogo pazite na pravilno in čisto opremo konj. Kjer nimate predpisanih odev (šabrak) pišite na Podzvezo, da vam jih posodi. Za polovično vožnjo na železnici smo zaprosili.

Agitirajte za čim večjo udeležbo. — Častna dolžnost vsakega štajerskega Orla in Orlice je, nelo da se slednji disciplinirano in vzorno udeleži prireditve, temveč da tudi vsak v svoji okolici agitira za čim večjo udeležbo naših prijateljev in vsega našega ljudstva. Opozarjamo ponovne vse odseke in krožke, da bodo morali nastopiti v Celju polnoštevilno. Člani in članice, ki nimajo krojev, se uvrste v sprevod v posebnih oddelkih. Vsakdo pa mora imeti orlovski znak na prsih. Udeležba odsekov se bo kontrolirala.

Orliški krožek Ljubljana — Sv. Peter vabi svoje članice na dekliski večer, ki se vrši danes zvečer ob sedmih v prostorih šentpeterske Prosvete. — Udeležba vsake članice je dolžnost.

Dijaški vestnik.

d Kranj-Tržiška podružnica SDZ priredi dne 5., 6. in 7. septembra na Sv. Joštu socialni tečaj za katoliške akademike in srednješolce. Program je sledeči: 5. sept. dr. Korošec: Individualizem in kapitalizem; dr. Gosar: Edina rešitev socialnega vprašanja — v krščanstvu; dr. Gosar: Socialno gospodarski del ustavnega načrta SLS in Vidovdanske ustave. 6. sept.: dr. Korošec: Zunanja in notranja politika Jugoslavije; Viktor Korošec: Parlamentarizem v ustavnem načrtu SLS in v Vidovdanski ustavi; dr. Kulovec: Razvoj socialnega gibanja na Slovenskem. 7. sept.: dr. Mohorič: Narodnogospodarski položaj v Jugoslaviji; dr. Basaj: Naše združništvo; dr. Lukman: Zbližanje z Vzhodno cerkvijo; F. Terseglav: Politika in morala. — Ker nas loči od tečaja le še kratek čas, prosim vse tovariše, da čim preje javijo udeležbo podružničnemu tajniku na naslov: J. Tiringar, bogoslovec, Stražišče pri Kranju. — V. Korošec, t. č. predsednik.

d Duhovne vaje za srednješolce Ljubljance bodo od 23. do 27. avgusta pri oo. jezuitih. Začetek v sredo, dne 23. avgusta ob pol šestih zvečer. Vzpored se bo objavil pri uvodnem govoru. Opozarjamo vse ljubljanske srednješolce in njih stariše, da ne zamude prelepe prilike urediti in poglobiti versko življenje. Za dijake-kongreganiste pri oo. jezuitih je udeležba obvezna. — Pripravljalni odbor.

Turistika in sport.

Zidenice-Brno-Jadran 17. 1. Včerajšnja rokometna tekma med Zidenicami in Jadranom je končala zopet z visoko zmago Zidenic. Skore je z ozirom na predvedeno igro previsok, ker cela igra je bila odprta in tudi Jadran je mnogo napadel, toda situacij pred golom ni znal izrabiti. Igra je bila živahna in zelo zanimiva.

Revanšna rokometna tekma Ilirija: Zidenice se vrši danes ob 18. uri po lahkoatletičnem meetingu. Prvo tekmo je izgubila Ilirija v razmerju 12:1, danes se bo torej gotovo potrudila, da doseže boljši uspeh.

Rokometna tekma reprezentance Brna in Ljubljane se vrši jutri v nedeljo ob 18. uri na igrišču Ilirije. Brnska skupina bo sestavljena iz igralcev K. »Zidenice« in S. K. »Kyjove«, ljubljanska iz Ilirije in Jadrana. (K)

Prosveta.

MEDNARODNI KONGRES ZA PRIMERJEVALNO VEROSLOVJE.

Leta 1912 v Lovanju (Belgija) po zastopnikih skoraj vseh redov in kongregacij in v velikem številu katoliških učenjakov iz najrazličnejših dežel ustanovljeni in pod pokroviteljstvom Nj. Eminence kardinala nadškofa Mercier-ja iz Malines stoji »Teden verske etnologije« (Semaine d'Ethnologie religieuse) ki je imel pred vojsko 2 tečaja v Lovanju, zopet začenja po vojski prekinjenem delovanju in ima letos zasedanje od 6. do 14. septembra 1922 v Tilbourgu (Nizozemska). Namen teh tečajev je trojen:

1. Podati uvod v znanstveno-tehnični študij nekrščanskih verstev, torej v študij važnega dela vedno bolj se razvijajočega splošnega primerjevalnega veroslovja in njegovih pomožnih ved. Letošnji tečaj se v splošnem delu peča s temeljnim vprašanjem zgodovine in metodike te vede, z etnologijo, sociologijo, lingvistiko, psihologijo in prehistoriko; v posebnem delu pa razmotriva v 12 predavanjih odličnih strokovnjakov iz vseh dežel, ki so rade volje obljubili svoje sodelovanje, važno vprašanje daritve v verstvu in v 14 enakovrednih predavanjih ravno zdaj najbolj aktualno vprašanje misterij pri starih narodih ter vprašanje sprejemnih obredov in tajnih zvez pri primitivnih narodih.

2. Dati pobude in navodil, da se preiskujejo nekrščanska verstva pri dotičnih narodih samih in da se obstoječi material znanstveno obdela. Temu važnemu smotru bo letošnji tečaj posvetil prav posebno pozornost s tem, da bo razdelil posebno nujne in hvaležne naloge bodisi za preiskovanje na licu mesta, bodisi za znanstveno obdelovanje materiala in aktualnih problemov.

3. Dati katoliškim učenjakom, ki se pečajo s temi vprašanji naravnih sredstev, da navežejo stike in osebno izmenjavajo misli. Da je to dandanes, ko so bile medsebojne zveze po vojski pretrgane res potrebno, čutijo vsi in zato bodo to prilagodnost toliko živahneje pozdravili. Ta letošnji tečaj tako mednarodno katoliškega

dela, kakor je »Teden verske etnologije« (Semaine d'ethnologie religieuse), je važen tudi zato, ker bo prvi veliki mednarodni sestanek katoliških učenjakov po svetovni vojski. Vsak dan bo 5 predavanj, zvečer pa še eno predavanje za širše kroge.

Jugoslovani, ki se tedna udeležijo, naj pošljejo takoj svoje prijave pokrajinskemu tajniku za Jugoslavijo, t. j. vseuč. prof. dr. Lambertu Ehrlich, Ljubljana, stolno župnišče, ki daje tudi pojasnila glede raznih olajšav, prehrane, prenočišč in potnih listov.

GOSPODARSKA GEOGRAFIJA.

Sestavil dr. Vinko Šarabon. Cena vezani knjigi Din 45. Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani je kot 3. in 4. zvezek »Znanstvene knjižnice« izdala to velevažno in za naše trgovske in gospodarske kroge prepotrebno knjigo. Maloštevilni in vrhunskega med tri države razkosani Slovenci ne bomo nikdar igrali važne politične vloge. Položaj naših bratov v Korotanu in ob sinji Adriji pa nam nalaga dolžnost, da vztrajamo v idealih svojih dedov: na prvem polju stopiti med prve narode sveta ter se osvoboditi in okrepiti gospodarsko, vzgledujoč se po Čehih, Švicarjih in malih severnogermanskih narodih. Ne straši nas mali naš broj! Vasi gospodovati in izkoriščati niti ne želimo; tem lažje pa se poglabimo v svojih težnjah, tem smotrneje zasledujemo določene svoje cilje. Temelj stremljenju nam polaga šola; toda šolski pouk ostane brezploden, če v praktičnem življenju ne nadaljujemo na njegovi osnovi.

Geografija je veda o površini zemlje; površine ji doslej človek skoraj nič ni pretvoril. Da se preživi, je sprva nabiral plodove in korenja, lovil na suhem in v vodi. Ko pa bera in lov nista več prehranjevala razmnožljivih se množic, začel je gojiti koristne rastline in udomačiti živali. Zatr je zver, uje in zajede. Iztrebil je puščavo v travnik, preoral pašnik v njivo; tu goji koristne in potrebne rastlinske vrste, izboljšuje in oplemenjuje jih; uničuje pa plevel in neštete rastlinske zajedalce. Zemljelincu je postavil vasi, sezidal mesta obrtnikov, trgovcu in činovniku; da olajša promet, zgradil je ceste, pota, mostove ter končno železnice i. t. d.

Učeč se zemljepisja v šoli, občutili smo vedno spone političnih mej, često nenravnih in skrajno krivičnih. Nekako oddahneš se, čitajoč gospodarsko geografijo: bujno življenje vzplapola na kopnem in vodah, pred očmi nam dozorevajo pestri plodovi neumornih rok.

S pričujočim ličnim delcem je Šarabon izpolnil zevajočo vrzel. Hvaležno bode temeljita njegova predavanja sprejel vsak izobraženec pa tudi priprost človek. Prepotrebno priročno knjižico je izročil vedno naraščajočemu številu trgovskih strokovnjakov, poklicanih, da zatro v trgovini nesolidno armado šušmarjev, verižnikov, navijačev cen in drugih nikdar sitih zajedalcev. Naprednemu kmetovalcu je odprl pogled po širnem svetu. Narodnemu gospodarju je podal v kratki, jedrnat, lahkoumljivi domači besedi to, kar smo poprej iskali v mnogih spisih najbolj kulturnih narodov. Da je knjiga res dobra in posnetek najboljšega, jamči nam že ime pisateljevo. Šarabon piše dokaj zanimivo in zelo pregledno. »Zgodovinski razvoj trgovine« zanima pač vsakogar. »Človek v naravi«, »kolonizacija« nam vzbudita mlade spomine, ko smo čitali Gerstäckerja. V »produkciji« se seznanimo z malone vsemi rastlinami, ki nam nudijo živež, odejo, leke in nasladi i. t. d.; tu srečamo koristne živali ter prepotrebne in dragocene minerale. Kako neznatna je jugoslovanska produkcija in kako primitivno trgujemo in prometujemo mi! Slušajoč »o morju«, vzklikamo z nesrečnimi vojniki Cira ml., thalassa, thalassa (morje, morje). »Gradba ladij in pristanišč zaključujeta vzorno delo: »Naravno zaledje Trsta in Reke je slovansko. S pristanišči imamo odprto pot v celi svet, tu na morju bomo dobili velikopoteznost in se oprostili ozkih teritorialnih spon.«

Več nego sto (nemških, angleških, francoskih in italijanskih) spisov je proučil pisatelj (znan tudi kot odlični poliglota), polagajoč temelj prvi slovenski gospodarski geografiji. Odveč bi bilo knjigo posebej priporočati; želeli bi jej prav skoro druge izdaje; toda žal, podatki zadnjega desetletja (svetovna vojna) nam ne bi podali jasnejše slike nego je pričujoča.

Poslano.*

Suspendirani uradnik Jadranske banke v Trstu g. Julij Kolumbić je objavil danes »Poslano«, naslovljeno na ravnatelja Jadranske banke gosp. Cira Kamenarovića, ki je brzkone po pomoti zagledalo luč belega dne v »Slovenec« mesto v »Jutru«.

Kot pravni zastopnik g. ravnatelja sem pooblaščen izjaviti sledeče:

Z g. Kolumbićem, ki je v Trstu vodil karabinjerje v Jadransko banko, g. ravnatelj Kamenarović ne polemizira.

Pač pa je na ovadbo, ki jo je g. Kolumbić vložil v Trstu proti njemu in uslužbencem Jadranske banke, dal svojemu tržaškemu pravnemu zastopniku naročilo, da g. Kolumbića in sodruge radi obdolžitev, ki se tičejo njegove osebe, sodno preganja.

Ljubljana, 18. avgusta 1922.

Dr. Karol Kuhelj,
odvetnik.

* Za vsebino tega dopisa odgovarja uredništvo le, kolikor določa zakon.

Najcenejša narodna jed

so testenine PEKATETE. Izdelane iz samega zdroba jeklene pšenice, vsebujejo najplemenitejše dele zrnja. Zato so najbolj redilne pri izvrstnem okusu. Iz istega vzroka, ker izdelane iz samega zdroba, se pa najbolj nakuhajo, tako da dosežejo do trikratni volumen nekuhanih. 3015

Meteorologično poročilo.

Ljubljana 306 m n. m. viš.

Čas opazovanja	Barometer v mm	Termometer v C	Pluviometer v mm	Nebo, vetrovi	Padavine v mm
17.8, 21 h	737.4	17.5	2.8	jasno	—
18.8, 7 h	740.9	15.7	3	jasno sever	—
18.8, 14 h	737	38	2.5	jasno sever	—

Iščem mesečno sobo

v bližini glavnega kolodvora. — Naslov: »Hotel Južni kolodvor«.

Trgovski pomočnik,

vešč popolnoma špecerijske stroke, išče službe; gre tudi kot skladiščnik v tovarno. Naslov pove uprava lista pod številko 3232.

Sprejem

koncipijenta.

Vslop takoj. — Dr. Josip Leskovar, odvetnik v Mariboru. 3263

Služba občinskega tajnika

se odda s 15. septembrom. Plača mesečno 3000 K. — Odda se tudi služba občinskega sluga. Plača mesečno 1500 K. Prošnje je vložiti do 1. sept. 1922. Prošnji je priložiti sposobnostno in нравstveno spričevalo od župnega urada. Županstvo občine D. M. v Polju.

PRODAJALKA želi mesta v kakšni trgovini v mestu ali na deželi. Zna tudi nekoliko šivati. Vslop takoj ali pozneje. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod št. 3209.

Kupčijski čebelnjak SMREK pri Višnjigori išče

skladiščarja

zmožnega slovensčine in nemščine v govoru in pisavi, najraje penzionista. Pismene ponudbe na trgovino »Merkur« v Celju. 3212

Arhitekt in mestni stavbenik

: VILJEM TREO :

Ljubljana, Gosposvetska cesta 10. Telef. inter. št. 103. Ustanov. leta 1850. se priporoča za zgradbe vseh vrst ter izvršuje načrte in proračune.

SUKNO

za promenadne in športne obleke v bogati izbiri

A. & E. SKABERNE

Ljubljana, Mestni trg 10.

SLAŠČICARJE

(dobre TRESIRERJE)

sprejme takoj

V. BIZJAK & DRUG

ROGASKA SLATINA

Večjo množino

balnih vreč se prodaja

Naslov pove upravnistvo »Slovenca« pod številko 3267.

GOSTILNA

s kompletnim inventarjem in krasnim senčnatim vrhom se odda takoj pod zelo ugodnimi pogoji v najem. Naslov pove uprava lista pod številko 3230.

Prvovrstno

apno in les za stavbe

prodaja po ugodni ceni Alojzij Perne, trgovec z apnom in lesom, Gozdčič št. 41, p. Kamnik. 3245

Mlin

iščem v najem na dobri vodi z nekoliko zemlje. Naslov pri upravnistvu »Slovenca« pod št. 3240.

Naprodaj je v predmestju

Ljubljane večje

gospodarsko poslopje.

V hiši je trgovina, velike shrambe, dalje je prostori konjski hlev in nekaj vrta. Trgovina in shrambe takoj na razpolago. Kraj prijazen in pripraven za vsakovrstno obrt. Cena primerna. — Naslov pove upravnistvo »Slovenca« pod št. 3183.

VELIKA ZALOGA

klobukov in slamnikov

se dobi pri

FRANC CERAR

tovarnar v Stobu, pošta Domžale.

Prevzemajo se tudi stari

klobuki in slamniki v po-

pravilo pri KOVAČEVIČ

i TRŠAN v LJUBLJANI,

Prešernova ulica št. 5.

Sprejemanje v sredo.

Z loga v Celju, Gosposka ulica 4.

Vsako množino

VREČ

100 kg, rabljenih, a

dobro ohranjenih

kupi

Prva mariborska tovarna m'la, Maribor.

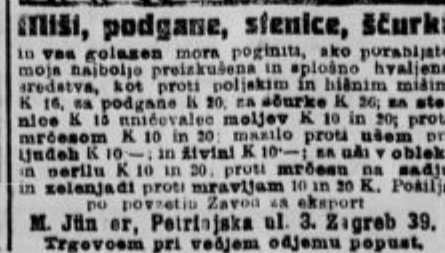
Gradbeno podjetje

ing. Dukić in drug

Ljubljana, Bohoričeva ulica 20.

se priporoča za vsa v to stroko spada, oča dela.

Šiši, podgane, stenice, škurki in vsa golazen mora poginuti, ako porazite moja najbolje preizkušena in splošno hvaljena sredstva, kot proti poljskim in hišnim mišim K 16, za podgane K 20, za škurke K 20, za stenice K 15, miševalno majev K 10 in 20, proti mrčesom K 10 in 20, maslo proti ušom pri ljudeh K 10—; in šivini K 10—; za uši v obleki in perilu K 10 in 20, proti mrčesom na sadju in zelenjavi proti mravljam 10 in 20 K. Pošilja po pošti Zavod za eksport M. Jün er, Petrinjska ul. 3. Zagreb 39. Trgovcem pri večjem odjemu popust.

Stenice

in njih zalego uničuje zanesljivo in brzo samo

Morlin-tinktura

Vzorčna steklenica . K 24—
Politerska steklenica . K 95—
Enoliterska steklenica K 190—
Preprodajalci dobe popust.

M. Jünker, C

ZAGREB, PETRINJSKA ULICA št. 3.

— TIGER —

Industrijalec — Pisarne

zahtevajte v papirnih trgovinah samo izdelke domače tvrdke

TIGER d. z. o. z. LJUBLJANA

ŽAGO

parno ali vodno z bogato lesno okolico vzamem v najem za daljšo dobo. Soudeležba ni izključena. Ponudbe na upravo lista pod »ŽAGA«.

HALO! Čitajte! HALO!

Prepričajte se v lastno korist in oglejte si veliko zalogo dvokoles in otroških vozičkov, novih modelov in pnevmatike po ceni.

»TRIBUNA«, tovarna dvokoles in otroških vozičkov. — Ljubljana, Karlovska cesta 4. Trgovina: Stari trg 28. SPREJEMAJO SE tudi popravila za v polno popravo.

Stolpne ure

popravlja IVAN SELISKAR

urag v Ljubljani, Zadruga ulica št. 10.

Fr. Oražem & B Jančar

pleskarska in lakirar. obrt

LJUBLJANA, BREG ŠT. 6

se priporočata z vso v njuno stroko spadajoča dela. So-

lidna izvršitev. Zmerne cene.

Trgovski pomočnik

oziroma prodajalka

papirne ali galanterijske stroke z dobrimi spričevali dobila mesto. — Ponudbe s prepisi spričeval in event. sliko je poslati na trdko

GORICAR & LESKOVSEK, Celje.

Oddam veliko

DELAVNICO V NAJEM

za daljšo dobo. Interesenti dobijo informacije vsak dan. Delavnica je primerna za večji obrat, in se nahaja v ljubljanski okolici. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 3246.

Na prodaj je radi smrti solast-

nika obširno, popolnoma novo, zidano in z opeko krito poslopje, primerno za večjo trgovino, skladišča in stanovanja, nahajajoče se na najprometnejšem kraju tik ob cesti v bližini razvijajočega se raštanskega rudnika pri Rajhenburgu. — Ponudbe Senica—Rajhenburg. 3264

- Parketne desčice -

dobavlja in polaga v mestu in na deželi

Anton Bokal, Ljubljana

Slomškova ulica št. 19. — Telefon 527.

Pisalni stroj

na prodaj. — Naslov pri upravnistvu »Slovenca« pod št. 3255.

LOKOMOBILE

KUPIM TAKOJ. —

Ponudbe pod »Lokomobile« na An. zavod Drago Bese-ljak, Ljubljana, Sodna ul. 5.

ZASTONJ DOBI

STANOVANJE

v krasnem, 4 postaje od Ljubljane oddaljenem kraju oni, ki mi odstopi ali preskrbi proti visoki najemnini stanovanja v Ljubljani. Ponudbe pod »Mina stranka brez otrok« na upravo lista.

Vzorčni velesejem v Pragi

od 3. do 10. septembra 1922.

Centralno tržišče srednje Evrope.

Najcenejši za nabavo raznovrstnih izdelkov čehoslovaške industrije.

Velesejmski znak z izkaznico stane 25 dinarjev, služi kot permanentna vstopnica v razstavišče k popustu pri vožnji po železnici. — Velesejmski urad preskrbi udeležnikom ugodna stanovanja. Natančnejša pojasnila dajejo vsi čehoslovaški konzulati, zastopniki Praškega velesejma in

Velesejmska pisarna Praga I. Staroměstská radnice, kjer se prodajajo tudi znaki in izkaznice. 2382

Potrli srce naznanjamo, da je naš dobi mož, oče, brat, stric in svak, gospod

Josip Poženel

bivši učitelj podkrovske šole

po dolgotrajni mučni bolezni v 42. letu starosti mirno v Gosposu zaspal.

Pogreb se vrši v soboto, dne 19. t. m. ob pol 7. uri popoldne iz deželne bolnice k Sv. Križu.

Sv. maše zadušnice se bodo darovale v župni cerkvi sv. Jakoba.

Ljubljana, dne 18. avgusta 1922.

ZALUJOČI OSTALI

Priporočajo se sledeče domače tvrdke:

(Objava 4 Din.)

FOTOGRAFSKI ATELJEJ:
Grabiec Franjo, Miklošičeva cesta 18.
ILIRIJA, LESNA TRGOVSKA IN INDUSTRIJALNA DRUŽBA
Ljubljana, Kralja Petra trg št. 8.
KLEPARJI:
Remigar & Smerkol, Florijanska ul. 18.
Produktivna zadruga kleparjev, inštalaterjev, kotlarjev in krovec v Ljubljani, Kolodvorska ulica št. 23.
Korn T., Poljanska cesta št. 8.
MEHANIČNA DELAVNICA
za popravilo gramolonov in drugih godb. strojev A. Rasberger, Sodna ulica 5 (veža, desno), Ljubljana.
MEHANIČNA DELAVNICA za pis. stroje: Bar Fran, Ljubljana, Cankarjevo nabr. 5.
OREL, POTREBŠČINE IN KLOBUKI: Kunovar Ivan, Stari trg št. 10.
PISALNI STROJI IN POTREBŠČINE: Bar Fran, Ljubljana, Cankarjevo nabr. 5.
PARNA PEKARNA: Jean Schreyer nasl. Jakob Kavčič, Gradišče št. 5.
PLESKARJI, SOBO- IN ČRKOSLIKARJI:
Produktivna zadruga, reg. zadr. z o. z., Ljubljana, Gosposka ulica št. 4.
SOBNO SLIKARSTVO:
Zuran Martin, Mestni trg št. 12.
PEDIČIJSKA PODJETJA:
»Oriens« d. d., Sodna ulica 8, Tel. 468.
Ranzinger R., Cesta na juž. železnico 7-9.
STAVBENO PODJETJE:
Vihtin Ivan, Ljubljana, Vodmatski trg 7.
STAVB. IN GALANT. KLEPARSTVO:
Ferenc & Fuchs, Ljubljana, Mirje št. 2.
TRGOVINA Z ŽELEZNINO:
Sušnik A., Zaloška ceta 21, Ljubljana.
TRGOV. Z DEZNIKI IN SOLNČNIKI:
Mikuš L., Mestni trg 15.
TRGOV. Z ŽELEZNINO IN CEMENTOM:
Erjavec & Turk pri zlati lopatic, Valvarjev trg št. 7.
URARSKA POPRAVILNA DELAVNICA
Seliškar Ivan, Pot v Rožno dolino št. 10 (Ceno in točno).
ZALOGA POHIŠTVA:
F. Fajdiga sin, Sv. Petra cesta 17.

Josip Neškudla,

Jablone nad Orlicami 86, Čehoslovaška.

Tovarna cerkvenih paramentov, raznovrstnih zastav in cerkvenega orodja. — Priporočajo se prečistiti duhovščini za dobavo vseh v to stroko spadajočih predmetov kakor: mašne plašče, pluviale, dalmatike, cerkvene in društvene zastave, ketiše, monstrance, svečnike itd., sohe, križeva pota v poljubni izvršitvi in ceni. — Solidnost tvrdke jamčijo nebrojna pohvalna pisma in 110 letni obstoj firme.

Vsi cerkveni predmeti so carine prosti. — Na vsa vprašanja takoj odgovorili ali predložili vzorce.

J. NESKUDLA, Ljubljana, hotel „Trainik“.

Najboljši so pravi AMERIKANSKI in angleški

SINGER-šivalni stroji

Singer-igle in nadomestni deli.

LASTNA MEHANIČNA DELAVNICA

Singer-olje sukanec svila itd.

PRODAJA NA OBROKE

— Singer-šivalni stroji Bourne & Co New York —

CENTRALA za kraljevino SHS Zagreb, Marulićeva 5. — Podružnice:

LJUBLJANA, SELENBURGOVA ULICA 3,

Zagreb, Karlovac, Varaždin, Osijek, Vinkovci, Bjelovar, Brod n/S, Subotica, Novi Sad, Maribor, Sarajevo, Mostar, Banjaluka, Tuzla, Dubrovnik, Podgorica, Beograd, Kruševac, Niš, Skoplje, Veles, Bitolj, Kragujevac, Zajčar i Stip. — Zastopstva so v vseh večjih krajih.

Dioničko društvo

preje Škodovi zavodi v Piznu

(spojeni z „Sjedinjenim tvornicama strojeva d. d. preje Škoda, Ruston Bromovsky i Ringhoffer“). CENTRALA: PRAGA-SMICHOV.
Tvornice: Pizen, Douděvce, Nyrany, Kralj. Gradec, Smichov.

Surovi, napol izdelani in popolnoma izdelani predmeti iz litega železa in litega jekla, kovani deli, vse v največjih dimenzijah in težah za vso industrijo, železnice, rudnike, parobrodstvo itd. — Odlični iz vseh kovin in elektro-jekla. — Zobasta kolesa („Citroen“, „Maag“ itd.), peresa vseh oblik in vrst, nakovala, precepi na vijaki (Schraubstöcke), ključki z vijaki itd. — Železne konstrukcije in dvigala. — Parni kotli vseh vrst. — Lokomotive in tenderji za normalni tir. — Parni stroji, stroji na plin in nafto, stroji za hlajenje in izdelovanje ledu. — Stroji za orodje, hidrauliške stiskalnice, parna kladiva, lomila, kompresorji, traktorji, vozilne avtomobilne delavnice, motorji in parni plugi, lokomobile na bencin in valji za valjanje cest. — Separatorji za mleko. Tiskarski stroji itd. — Popolne strojne opreme za tovarne sladkornice, rafinerije, tvornice špirta, tvornice mila, sušilnice, pivovarne, tvornice slada, hladilnice, tvornice ledu, klavnice, rudnike, rudokope in valjane mline, ladjedelnice, pomorske in rečne parobrode, električne centrale itd.

Prospekti in proračuni na zahtevo.

Zastopstva: Zagreb, Sajmište 60. Telefon 1497. Beograd, Zorina ul. 62. Telefon 578.

Potniki v Ameriko pozor!

United American Lines Inc.

prevažajo potnike z najnovejšimi brzoparniki preko:
Hamburga—Southamptona in Cherbourga v New-York.

Vozne liste ter vsa potrebna pojasnila izdaja:

Simon Kmetec

zastopnik za Slovenijo

Ljubljana, Kolodvorska ulica št. 26.

Parna žaga Fran Ravnikar

mesini tesarski mojster

Ljubljana, Linhartova ulica št. 25

kupuje po najvišjih dnevnih cenah razne vrste okrogli les, kakor tudi cele gozdne parcele.

Kolesa

avtomobili, deli in oprema

pnevmatika

najceneje

na drobno na debelo

J. Gorec,

Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 41.

Lastne garaže in delavnice.

Dr. ing. MIROSLAV KASAL

Oblastveno poverjeni stavbeni inž. in meslini stavbenik

LJUBLJANA, GRAD. ŠČE 13.

Stavbeno podjetje in tehniška pisarna za betonske, železobetonske in vodne zgradbe, arhitekturo ter vsakovrstne visoke stavbe.

Izvršitev! - Projektiranje!

Cenj. občinstvu priporočam svetovno

znane šivalne stroje

GRITZNER

v vseh opremah za rodbinsko in obrtno rabo ter vse posamezne dele, olje, igle za vse sisteme. Edino le pri

JOSIP PETELINC,

LJUBLJANA, Sv. Petra nasip 7.

Poduk v vezenju brezplačen. Isto tam galanterije, srajce, kravate, potrebščine za šivilje, krojače, čevljarje, sedlarje, gumbi, žlice, noži. Na veliko in malo. Večletna garancija. Cene najnižje.

Ali ste že okusili **„LUKUL“** ???

Naš prvi edini domači južni izvleček (zabelo), ki prekaša vsled izdatnosti, okusa in cene vse druge izdelke, izdeluje: „LUKUL“ družba z o. z. v Ljubljani.

Zahtevajte v vseh trgovinah!

Ne pošiljajte našega denarja v tujino!

Popolnoma varno naložite svoj denar v

VZAJEMNI POSOJILNICI V LJUBLJANI

r. z. z o. z. — sedaj poleg nunske cerkve,

l. 1923 v svoji lastni palači ob Miklošičevi cesti poleg hotela „UNION“.

Hranilne vloge se **5%** brez odbitka rentnega in obrestujejo po invalidskega davka.

Vloge v tekočem računu se obrestujejo po **4 1/2%**

Hranilne vloge vezane na dobo četrta leta po **5 1/4%** na dobo pol leta po **5 1/2%**

BAKRENE KOTLE

po 40 in 80 litrov vsebine, solidno izdelane, ima v zalogi

Metalokemika d. d.
Zagreb, Strossmayerova ul. 6.

Zahtevajte ponudbo! Zaloga: Stanke Žargi & Co., Ljubljana, Martinova c. 15.

SLAVENSKA BANKA d. d.

Podružnica LJUBLJANA

preje Jugoslovanska Union-banka

ZAGREB

BEOGRAD

Bjelovar, Brod n. S., Celje, Dubrovnik, Gornja Radgona, Kranj, Maribor, Monoštor (Baranja), Murska Sobota, Osijek, Rogaška Slatina, Sombor, Sušak, Šabac, Šibenik, Škofja Loka, Velikovec, Vršac.

Agencija: Buenos Aires (Argentina).

Budapest: Balkan Bank r. t.

Afilacije:

Split: Jugoslovanska industrijska banka.

Wien: Bankhaus Milan Robert Alexander.

Delniška glavica in rezerve 200.000.000 K.

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje.

Prometni zavod za premog

d. d. v LJUBLJANI

prodaja iz slovenskih premogovnikov

velenjski, šentjanski in trboveljski premog

vseh kakovosti in v celih vagonih po originalnih cenah premogovnikov za domačo uporabo kakor tudi za industrijska podjetja in razpečava prima čehoslovaški in angleški koks za livarne in domačo uporabo, kovaški in črni premog ter jajčne brikete

Naslov:

Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani, Miklošičeva cesta 15/II.